16 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1994, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, № 28 (531)

Ազգ
Azg
armenian daily

1992-Ապր. ... Ա. Մյասնիկյանի անվ. գրադարան

Փախուստի դիմած ադրբեջանցին սպանվեց

Հայաստանի պաշտպանության նախարարության խնդրությամբ ներու գտնվող ադրբեջանցի ազգության կալանավորների վերջերս կատարած փախուստի փորձը սկսվել է նրանց հսկող պահակախմբի անդամներից մեկի սպանությամբ: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից մեր թղթակցին հայտնեցին, թե փախուստի փորձին եւ սպանությանը հաջորդած իրարանցման մեջ սպանվել են ութ ադրբեջանցի կալանավորներ: Ժնեւի կոնվենցիայի համաձայն, զինվորական ոստիկանության կողմից հետաքննություն է տարվում եւ Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի Երեւանի ներկայացուցիչը տեղեկացվել է պատահարի մասին: Հետաքննության արդյունքների մասին տեղյակ կպահվի հասարակական մարմիններին` այն ավարտելուց հետո:

Վ. Փափազյան-Հ. Չեթին հեռախոսազրույց

Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Վահան Փափազյանը փետրվարի 15-ին հեռախոսազրույց է ունեցել Թուրքիայի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Հիքմեթ Չեթինի հետ: Հեռախոսազրույցի ընթացքում քննարկվել են վերջին շրջանում տարածաշրջանում տեղի ունեցած իրադարձությունները: Ստերը են փոխանակվել իրավիճակի կայունացմանն ուղղված հնարավոր քայլերի վերաբերյալ: Այս մասին տեղեկացանք ՀՀ արտգործնախարարության մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Հանձնաժողո՞վ, թե վերահսկողություն

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ալոշ Մանուչարյանի եւ Վանո Սիրադեղյանի` իրարահաջորդ մամուլի ասուլիսներն ու բացահայտումները, որոնց ընթացքում ամենալուրջ մեղադրանքներ ներկայացվեցին բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց ու ամբողջ գերատեսչությունների, բնականաբար, անհրաժեշտություն ստեղծեցին հարցը քննարկել Գերագույն խորհրդում, մանավանդ որ այն տեսակետը կա, թե իր ամբողջ անկատարությամբ հանդերձ խորհրդարանը մնում է իրական պետության միակ թիվ թե շատ լուրջ երաշխիքը: Եւ ահա երեկ Գերագույն խորհրդում սկսեց քննարկել ՀՀ բարձրաստիճան պաշտոնյաների կողմից պաշտոնական դիրքի չարաշահման դեպքերը հետաքննող Գխ ժամանակավոր հանձնաժողով ստեղծելու հարցը: Ներկայացվեցին որոշման 3 նախագծեր, որոնցից մեկը` ստորագրված ՀՀՇ պատգամավորական խմբակցության 31 անդամների կողմից, էականորեն տարբերվում էր մյուս երկուսից (մեկի հեղինակը Աղասի Արշակյանն էր, մյուսինը` ԱԺՄ, ՀՅԴ, ՀՌԱԿ, ՀԴԿ, ՀԿԿ, ՔԺՄ, Ազատ պատգամավոր ներ խմբակցությունները):

ՀՀՇ խմբակցությունը փաստորեն առաջարկում էր ոչ թե հանձնաժողով ստեղծել, այլ Գխ նախագահությանը հանձնարարել վերահսկողություն սահմանել ներքին գործնախարարի ծառայության մեջ արծարծված քրեական գործերի քննության ընթացքի օրինականության նկատմամբ, ինչպես նաեւ 3 ամիսը մեկ լսել ՀՀ գլխավոր դատախազի հաղորդումն այդ գործերի քննության ընթացքի մասին: Մինչդեռ մյուս երկու նախագծերը ենթադրում էին ստեղծել Գխ հանձնաժողով` ընդգրկելով պատգամավորական խմբակցությունների, հասարակական քաղաքական կազմակերպությունների մեկական պատգամավորներին: Ընդ որում Արշակյանի նախագծում պարզ նշված է, որ ժամանակավոր հանձնաժողովը պետք է օժտված լինի քննչական եւ դատախազական լիազորություններով: Ի դեպ, պրն. Արշակյանն իր ելույթում հայտարարեց, թե ինքը պատրաստ է ոչ միայն մասնակցել, այլեւ ղեկավարել այդ հանձնաժողովը, եւ «այն ժամանակ կտեսնենք, թե ինչ ղեկ կարգուկանոն կհաստատվի»:

Կստեղծվի հանձնաժողով, թե ոչ` առայժմ հավանականությամբ կպարզվի այսօր: Մինչ այդ խորհրդարանի մի քանի շրջաններում լուրեր են պտտվում, թե երբ ՀՀՇ խմբակցությունը դեմ քվեարկի հանձնաժողովի ստեղծմանը, մյուս պատգամավորները պարզապես դուրս կգան դահլիճից: Ի դեպ, ներկայումս անկուսակցական Համբարձում Գալստյանն ընդամենը մեկ օր առաջ հայտարարել էր, թե «կուզեի տեսնել այն մարդու դեմքը, որը դեմ քվեարկի հանձնաժողովի ստեղծմանը»: Ամենայն հավանականությամբ, նախկին քաղաքապետին վիճակված է բազմաթիվ ծանոթ դեմքեր տեսնել: Ինչեւէ:

Մյուս կողմից, նորություն չէ, որ Գերագույն խորհրդի հանձնաժողով ստեղծել` նշանակում է քաղաքական կերպով «մեռցնել» հարցը: Վկա` Շահումյանի անկման պատճառներով զբաղվող հանձնաժողովը եւ այլն: Մանավանդ որ բազմակուսակցական հանձնաժողովը, ինչպիսին ենթադրվում է ստեղծել, կարող է այն ծառայեցնել իր շահերին` մեկ տարի հետո տեղի են ունենալու նոր ընտրություններ, իսկ հանձնաժողովը, դատելով ամեն ինչից, մեկ տարուց պակաս չի գոյատեւի): Մինչդեռ դատախազությունը, ըստ որոշ պատգամավորների, վերահսկվում է ներքգործնախարարության կողմից եւ ենթարկվում է նրան: Այնպես որ, մնում է միայն նախագահը, որը պիտի որ առաջնահերթ մարդը լինի, երբ ընդունենք, որ «լռությունը ոսկի է»: ■

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ոչնչացվել է թշնամու 400 զինվոր

Տոնաշենի ուղղությամբ մարտերը շարունակվում են

ԱՆՀՐԱԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ: Երեկ եւ նախորդ գիշեր խաղաղությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում շարունակում էր մնալ բավականին լարված: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունների համաձայն, առավոտ դեռ հիմնական ռազմական գործողությունները ընթանում էին Քելբաջարի շրջանի հյուսիսում Օմարի լեռնանցքի մերձակայքում, որտեղ ղարաբաղյան ուժերը շարունակում էին միջոցառումներ ձեռնարկել ադրբեջանական բանակի դիմադրության վերջին օջախները ոչնչացնելու եւ լեռնանցքի լրիվ վերահսկելու ուղղությամբ: Որոշ տեղեկությունների համաձայն, ռազմաճակատի այս հատվածում շարունակվող մարտերի ընթացքում ոչնչացվել է ադրբեջանական բանակի ավելի քան 400 զինվոր: Ղարաբաղյան կողմի կորուստների մասին ճշգրիտ տեղեկություններ առայժմ չկան:

Այսօր առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները շարունակել են նախօրեին սկսած լայնածավալ գրոհը Մարտակերտի շրջանի Տոնաշեն գյուղի ուղղությամբ: Ժամը 18:30-ի դրությամբ ղարաբաղյան ուժերի հաջողությամբ կասեցնում էին թշնամու բոլոր գրոհները: Զոհերի եւ վիրավորների մասին տեղեկություններ առայժմ չկան: Ռազմաճակատի մյուս հատվածներում այսօր իրադրությունը համեմատաբար հանգիստ է եղել: Ռազմական լուրջ գործողություններ չեն արձանագրվել նաեւ հարավ-արեւելյան ռազմաճակատում, որտեղ նախօրեին նկատվում էին ադրբեջանական բանակի մարտական տեխնիկայի եւ կենդանի ուժի լուրջ կուտակումներ:

Մինչդեռ ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե իբր հայկական կազմավորումները երեկ Քելբաջարի, Թարթառի եւ Ֆիզուլու ուղղություններով մի քանի անհաջող գրոհներ են ձեռնարկել: Միաժամանակ հայտնվում է նաեւ, թե իբր Քելբաջարի հյուսիսում հայկական ուժերը ոչ թե շրջապատել են 300 ադրբեջանցի զինվորների, այլ պարզապես հրետանային կրակի տակ են պահում Քելբաջար-Խանլար ճանապարհը:

Ստեփանակերտը վերականգնվում է

Չնայած ռազմաճակատներում ռազմական գործողությունները շարունակվում են եւ առկա է Ղարաբաղի խաղաղ բնակավայրերի ռմբակոծման վտանգը, այնուամենայնիվ Ստեփանակերտում շարունակվում են վերականգնողական աշխատանքները: ԼՂՀ մայրաքաղաքի վարչակազմի ղեկավարի տեղակալ Պավել Նաջարյանի տվյալներով, հրետակոծությունների եւ ռմբակոծությունների հետեւանքով Ստեփանակերտում վնասվել է ընդհանուր առմամբ 200 պետական բնակելի շենք եւ 700 մասնավոր տուն: Արդեն իսկ վերականգնվել է 100 պետական շենք եւ 20 մասնավոր տուն: Եւս 78 մասնավոր տների վերականգնման աշխատանքները մոտենում են ավարտին:

Լ. Ա.

ՏԱԼԼԻՆ

Բարդություններ ռուսների եւ էստոնացիների միջեւ

ՏԱԼԼԻՆ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Էստոնիայի հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում վարչապետ Մարտ Լաարը հայտարարեց, որ Էստոնիայի եւ Ռուսաստանի հարաբերություններում բարդություններ են ծագել: «Սակայն մտահոգության համար առանձնակի պատճառներ չկան: Էստոնիան իր գիծը կշարունակի հետեւողականորեն եւ հանգիստ կերպով, ինչպես միշտ արել է: Պասիվությունը ցույց է տալիս, որ դա Ռուսաստանի հետ հարաբերություններում առաջ շարժվելու միակ հնարավորությունն է», ասաց վարչապետը: Նա ընդգծեց, որ Էստոնիան մտադիր չէ 1939 թ. պայմանագրի նման որեւէ համաձայնագիր ստորագրել Ռուսաստանի հետ ռազմակայանների վերաբերյալ:

Միայն թե ոչ անհաստոյց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ռուսաստանին Միացյալ Նահանգների ամեն մի օգնություն պետք է հասկացվի փոխառությունների ձեւով եւ ոչ թե տրամադրվի անհատույց կերպով», հայտարարեց Կոնգրեսի սենատի արտաքին գործերի կոմիտեի անդամ Ջ. Հելմսը CNN-ին տված հարցազրույցում: Նա ընդգծեց, որ «Ռուսաստանի ներկա քաղաքական իրավիճակն անկանխատեսելի է, ուստի չի կարելի լիակատար վստահությամբ ասել, թե ում ձեռքին կհայտնվեն ԱՄՆ-ի հատկացված ֆինանսական միջոցները»: Հելմսը նշեց, որ «Ռուսաստանը բնական հարստություններով շատ հարուստ պետություն է եւ կկարողանար ԱՄՆ վարկերի դիմաց վճարել, օրինակ, ոսկով, բնական գազով կամ նավթով»: Նա նաեւ նշեց, որ վարչակազմը չպետք է վերահսկողությունից դուրս թողնի Ռուսաստանը, որն այժմ է ընկնում քաղաքական անկայունությամբ:

Լեհ-ադրբեջանական մերձեցում

ԲԱՔՈՒ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սպասվում է տնտեսական, առեւտրական, գիտական եւ մշակութային համագործակցության մի շարք համաձայնագրերի նախապատրաստում Ադրբեջանի եւ Լեհաստանի միջեւ: Այս նպատակով Բաքու է ժամանել Լեհաստանի պատվիրակությունն արտաքին գործերի նախարարության խորհրդականի գլխավորությամբ: Հյուրերին կընդունեն Հեյդար Ալիեւը եւ Հասան Հասանովը: Այս մասին հաղորդվել է Ադրբեջանի արտգործնախարարությունում կայացած բրիֆինգում: ■

ՃԱՊՈՆԻԱ

Չաղանելով ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշմանը

ՏՈԿԻՈ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայի կառավարությունը մտադիր է մոտ ժամանակներս կոնկրետ միջոցառումներ ձեռնարկել Հյուսիսային Կորեայի տնտեսական շրջափակման իրականացման նպատակով: Ինչպես հաղորդեց «Նիհոն կեյձայ» թերթը, այդ մասին որոշում է ընդունվել այն բանից հետո, երբ ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը եւ Ճապոնիայի վարչապետ Մորիհիրո Հոսոկավան հայտարարություն են արել, թե ԱՄՆ-ը եւ Ճապոնիան պատրաստ կլինեն պատժամիջոցներ ձեռնարկել ԿԺԴՀ-ի դեմ, եթե Փենյանը չվստահի միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրի դրույթները:

Պաշտոնական Տոկիոն մտադիր է մշակել Հյուսիսային Կորեայի տնտեսական շրջափակման միջոցառումների հնարավորին չափ լայն ծրագիր, չսպասելով ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում համապատասխան բանաձեւի ընդունմանը: Մասնավորապես ենթադրվում է մշակել այնպիսի միջոցառումներ, որոնք թույլ կտան լրիվ դադարեցնել ճապոնական ընկերությունների առեւտրական կապերն ու բանկային գործառնությունները ԿԺԴՀ-ի հետ, այդ թվում երրորդ երկրների միջոցով: Տոկիոն մտադիր է Ճապոնիայում ժամանակավորապես կամ մշտապես բնակվող կորեացիներին արգելել միջազգային բանկերի միջոցով դրամական փոխանցումներ անելու Հյուսիսային Կորեային: Դրամական այդ փոխանցումների ամենամյա ծավալը, որոնք ներկայացվում են որպես Ճապոնիայում ապրող կորեացիների նյութական օգնություն իրենց հայրենակիցներին, կազմում է մոտ 900 միլիոն դոլար: Նման գործառնությունների արգելումը, ճապոնացի փորձագետների կարծիքով, շոշափելի հարված կհասցնի ԿԺԴՀ-ի տնտեսությանը: ■

ԹԲԻԼԻՍԻ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյան. Խաղաղ կարգավորման այլընտրանք չկա

Վրաստանը մտադիր է լրջորեն զբաղվել գազատարի պաշտպանությամբ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ-ՄԵԱՐՔ: Նման բարձր մակարդակի հանդիպումները պետք է ավանդական դառնան: Հարկավոր է ամեն հնարավորություն օգտագործել մեր փոխհարաբերություններում մեստական աշխատանքային ծրագրեր ստեղծելու համար, այսօր Թբիլիսիում հայտարարեց Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Էդուարդ Շեւարդնաձեի հետ առանձնազրույցից անմիջապես հետո կայացած մամլո ասուլիսում Տեր-Պետրոսյանը նշեց, որ իր աշխատանքային այցի ընթացքում քննարկվել են երկու կողմերին հետաքրքրող փաստորեն բոլոր հարցերը: Մասնավորապես մեծ ուշադրություն է դարձվել շրջանային խնդիրներին` Աբխազիայի եւ Լեռնային Ղարաբաղի խաղաղությանը: «Մենք Էդուարդ Շեւարդնաձեի հետ համընկնում ենք այն հետեւությանը, որ նման հակամարտությունների խաղաղ կարգավորման այլընտրանք չկա», հայտարարեց նա, միաժամանակ նշելով, որ անցանկալի է վրացահայերի մասնակցությունը Վրաստանի էթնիկական հակամարտությանը:

Տեր-Պետրոսյանն ավելացրեց. «Մենք համոզված ենք Ռուսաստանի մասնակցությամբ Հայաստանի, Թուրքիայի, Ադրբեջանի բարձր մակարդակի հանդիպումներ կազմակերպելու մեր մտադրությունը: Դրանք պետք է դառնան ավանդական»:

Մյուս կողմից, Վրաստանն, անկախված դարձյալ կվերականգնի անցած ուրբաթ օրն իր տարածքում պայթեցված գազատարը, որով երկրորդ վառելիքը հասնում է Հայաստան, եւ պատշաճ միջոցներ կձեռնարկի հարեւան հանրապետության համար կենսականորեն կարեւոր մայրուղու պաշտպանության ուղղությամբ, այսօր հավաստիացրել է Վրաստանի Հանրապետության վարչապետ Օթար Պացացիան: Նրա խոսքերով ասած, նորոգման աշխատանքների ավարտից հետո, որոնք, ըստ երեւույթին, կտեւեն երկու շաբաթ, Վրաստանի ներքգործնախարարության ներքին զորքերը կվերահսկեն Հայաստան գնացող գազատարի շուրջօրյա պաշտպանությունը:

Միեւնույն ժամանակ Պացացիան հայտնել է, որ ըստ Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ ձեռք բերված համաձայնության` Վրաստանը կարող է դեպի Հայաստան գազ բաց թողնել (3 մլն խորանարդ մետր) այն դեպքում, երբ իրեն ստանա բեկում 14 մլն խորանարդ մետր: Ներկայումս, նշել է Վրաստանի Հանրապետության վարչապետը, Թուրքմենստանից Վրաստան է մտնում ընդամենը 8 մլն. խորանարդ մետր երկնագույն վառելիք:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԱՄՆ-ն դատապարտում է Ադրբեջանի վարքագիծը

Երեկ Հայաստանի արտգործնախարարութիւնը հրապարակեց հայտարարութիւն, կապված երկրի իրադրության նոր եւ վտանգավոր սրման հետ: Անդրադառնալով ղարաբաղյան հակամարտության ողջ ընթացքում Ադրբեջանի կողմից իրականացվող ռազմավարական քաղաքականությանը, մեկ անգամ եւս նշվում է, թե «հետեւելով խաղաղարար ջանքերի ձախողմանն ուղղված իր անփոփոխ դիրքորոշմանը, Ադրբեջանը չի ընդունել Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի կողմից դրական պատասխանի արժանացած ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի առաջարկած ծրագիրը, մերժել է հրադադարի հաստատման Ռուսաստանի ձեռնարկած ջանքերը եւ մերժել է ՄՕԿ-ի նախագահի կոչով պարունակվող՝ ձմեռային օլիմպիական խաղերի ընթացքում ժամանակավոր հրադադար հաստատելու առաջարկը:

Երկու շաբաթվա ընթացքում երկրորդ անգամ Ադրբեջանը պատճառ է դառնում ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նոր նախագահի երկրի ծրագրված այցելության հետաձգմանը, ասվում է հայտարարության մեջ:

Այնուհետեւ նշվում է, թե Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարությունը մտահոգված է հակամարտության լուծմանն ուղղված Ադրբեջանի քաղաքական միջոցով: Անցած մի քանի ամիսների ընթացքում Ադրբեջանին հաջողվել է միջազգայնացնել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը, ներգրավելով արտասահմանյան վարձկաններ եւ խորհրդատուներ, այլ պետությունների արտաքին սպառազինություն: Փետրվարի 11-ին Հայաստանի Հանրապետության դեմ ծավալված գրոհային գործողություններում օգտագործվել է նաեւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության օդային տարածքը: Այդ հարձակման ընթացքում կատարած ռմբակոծությունների հետեւանքով նոր մարդկային զոհեր եւ ավերածություններ են եղել:

Վերջում ՀՀ ԱԳՆ-ն դատապարտում է Ադրբեջանի կողմից ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի բանաձեւերի եւ վարքագծի միջազգային կանոնների խախտումը եւ իր ափսոսանքն է հայտնում ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԽ-ի եւ միջազգային հանրության կողմից նման վարվելակերպը չդատապարտելու կապակցությամբ:

Վարչապետը Արարատում

Երեկ Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը մեկնեց Արարատ: Մասիսի, Արտաշատի, Արարատի, Վայքի եւ Եղեգնաձորի շրջանների սոցիալ-տնտեսական զարգացման եւ պաշտպանունակության հետագա բարձրացման հարցերը քննարկվեցին Արարատ քաղաքում կայացած Հայաստանի կառավարության արտագնա խորհրդակցությունում, որին մասնակցում էին վերոհիշյալ շրջանների գործադիր իշխանությունների ղեկավարները:

Վարչապետը հրապարակեց կառավարության հանձնաժողով ստեղծելու մասին որոշումը, որն ընդունվել է երկրի պաշտպանունակությունն ավելի արդյունավետ կազմակերպելու, տնտեսության կենսագործունեությունը եւ մարդկանց առաջնային կարիքները բավարարելու նպատակով: Վարչապետը հանդիպումներ ունեցավ նաեւ երկրի աշխատավորների հետ եւ պատասխանեց նրանց հուզող հարցերին: ■

Երեւի դեռ կհիշենք (եւ ինչու՞ չէ՝ գուցե շատերը նաեւ կարոտով) մինչամանորյա այն ժամանակահատվածը, երբ մեր առեւտրային եւ վալյուտայի շուկաներում զարմանալիորեն կայունություն հաստատվեց, մրցակցությունն առաջացավ, ապրանքների գները սկսեցին նահանջել: Մասնավոր առեւտուրը միկից դրսեւորեց իր կարողությունները: Իսկ նախատոնական գնումների հոգսով շուկա եկած վալյուտան բաղձալի հավասարակշռություն ստեղծեց այս ոլորտում եւս:

Իսկ երբ արան էլ հաջորդից ՀՀ նախագահի հրամանագիրը առաջին անհրաժեշտության մթերքների եւ խողովակաշարերի... երբ խանութպետերը, չդիմանալով շաբաթվա արդեն առանց օր ծավալվող փողոցային կամ տնտավաճառային վալյուտային առեւտրի մրցակցությանը, փակում է իր խանութը, մարդ վարձում տնավաճառում ու իր ապրանքը իրացնում այնտեղ, հարկերից ազատ ճանապարհով:

Ո՞վ է տուժում այստեղ, անտարակույս եւ՝ պետությունը, որը զրկվում է իր զանձարանային մուտքերից, եւ՝ գնորդը, որին անդասիճ խարխլում, վտանգավոր ապրանք հրամցնելու հիանալի հնարավորություն ունի տնտավաճառային առեւտրականը, եւ, իհարկե, շուկայական կոչված

ԱՌԵՒՏՈՒՐ

Անվերահսկելի, չհարկվող առեւտրից տուժում է եւ՝ պետությունը, եւ՝ ժողովուրդը

ՄԱՐԱՏ ԲԵԿՅԱՆ

ունե պահանջարկ ունեցող ապրանքների ներկրումների ու իրացման պայմանների բարելավելու մասին, համընդհանուր էյֆորիան կարծես իր գագաթնակետին հասավ:

Այս ժամանակ էր, որ վալյուտայի «սեւշուկայական» խաղերից զերծ մնալու միտումով շատերը իրենց «պատկերով» դրամը վերցրած բանկի դռները բախեցին ու ներս մտան, որ փոխարկելի կայուն վալյուտա դարձնեն այն: Ու դուրս եկան նույն պատկերով, մեջը՝... նույն դրամը: Բանկը իր ամբողջ բարի կամքով հանդերձ ի զորու չեղավ լուծել մասնավոր, օրինակ առեւտրից ստացված դրամի կոնվերտացիայի խնդիրը: Հարկ մուծող մասնավոր առեւտուրը 1994-ի հունվարի 1-ից, փաստորեն, զրկվեց օտար արժույթով գործարքներ իրականացնելու հնարավորությունից:

Այդ նույն ժամանակ Երեւանի պատմի ոչ մի սրճարանային ի զորու չեղավ ահ ու սարսափի մեջ պահել առեւտրականների մի ուրույն խավի, որոնք ինչպես գործում էին մինչ այդ, այդպես էլ շարունակեցին իրենց առեւտուրը փողոցներում, շուկաներում, տնավաճառներում իրենց սահմանած, իրենց համար արժույթով:

Այսպիսով փոխարկելիության, ուրենն եւ օտարերկրյա կողմի անմիջական գործարքներից զրկված մասնավոր, հարկ մուծող առեւտուրը կարվածահար վիճակում առաջնության դափնին զիջեց անհարկ, զնահիսակ լրացնելուց, էլեկտրականության եւ այլեւայլ հոգսերից ազատ «փողոցային» կամ «տնավաճառային» առեւտրին: Այստեղ է, որ մուտքի չնչին վարձ մուծելով (կամ առանց դրա), կարելի է ուզածդ տեսականիով ու քանակով ապրանքների առեւտուր կատարել, սրտիդ հաճո ցանկացած վալյուտայով: Իսկ ի՞նչ ունեցավ պետությունը սրանից՝ լավագույն դեպքում հարկերի մի խարեն բնդամենը մուտքի վարձ:

Ու տարբեր թեւերներում հայտնվեցին նրանք, ովքեր տարածք ունեին (վարձած կամ սեփականաշնորհված, գնած), զրանցում ունեին, պետական հարկեր էին մուծում, եւ նրանք, ովքեր չգիտես որտեղի՞ց ու ի՞նչ ճանապարհներով հայթայթած ապրանք ունեին եւ մի քանի դրամ տնավաճառի մուտքի իրավունք գնելու համար (հաճախ նույնիսկ առանց այդ իրավունքի), ոչ թե տնավաճառի ներսում, այլ նրան հարող տարածքում առեւտուր անողները:

Վերահսկվող խանութը ավելի շատ պարտականություններ ունի, քան իրավունքներ, ընդ որում նաեւ վալյուտայով առեւտուր անելու: Չվերահսկվող առեւտրականը չունի ոչ մի պարտականություն, նրանք անսահմանափակ իրավունքներ են: Նման ցայտուն տարբերության պայմաններում մի՞թե զարմանալի եւ անհասկանալի ... [illegible]

հարաբերությունները, որոնք դեռ չհասունացած չձեւավորված ձեւախեղվում են շարքային հարաբերությունների:

Որ հայաստանյան առեւտրում ճգնաժամ է, վկայում է նաեւ սպառողական շուկայի կրճատումը, գնողունակ պահանջարկի նվազումը, պահանջարկ ունեցող, սակայն բարձր ինքնարժեքի պատճառով սպառում չգտնող ապրանքատեսակների Հայաստանը լքելու մասին լուրերը: Մինչդեռ ոչ շարքային շուկայի դերում մրցակցությունը պետք է ճնշեր գինը, բնդարձակելով գնողունակ պահանջարկը:

Ճգնաժամը հաղթահարելու ի՞նչ ուղիներ է տեսնում Հայաստանի վաճառականների միությունը, նրանք, ովքեր դրամափոխանակությունից հետո առաջիններից էին, որ սատար կանգնեցին նորաստեղծ հայկական արժույթին նույնիսկ իրենց սեփական շահի հաշվին: Այս հարցի պատասխանը ՀՎՄ-ի նախագահ Մանուկ Դեմիրյանը հանգեցրեց հետեւյալին. նախ, որ ՀՎՄ-ի նախաձեռնությամբ որոշվել է մասնակից գործող տաղավարներ կազմակերպել տնավաճառների տարածքում: Այստեղ առեւտուր անողները (բացառապես նրանք, ովքեր պետական գրանցում կունենան), ինչպես նախատեսում են ՀՎՄ-ում, միությունից կստանան համապատասխան արտոնագիր, կվարձակալեն տաղավարը եւ առեւտուր կկազմակերպեն քաղաքակիրթ ձեւով: Միեւնույն ժամանակ, հարցի կարգավորմանը էապես կօգնի այս կերպ ցանկացած արժույթով առեւտուր անելու խնդրի լուծումը, որի իրականացումը եւ վերահսկողությունը նպատակահարմար է, որ դրվի Հայաստանի վաճառականների միության վրա: Մյուս լուծում պահանջող խնդիրը, ըստ ՀՎՄ-ի նախագահի, տնավաճառների հարցն է, որոնց աշխատանքը պետք է բոլորովին միայն կիրակի օրերը: Այդպիսով առեւտուրը անվերահսկելի, չհարկվող «փողոցային» կամ «տնավաճառային» վիճակից կմղվի դեպի քաղաքակիրթ առեւտրի իրականացման համար հնարավորություններ ունեցող խանութները:

Ի դեպ, առաջարկված միջոցառումների մեջ ոչ մի արտառոց բան չկա: Առեւտրի կազմակերպման, կարգավորման եւ վերահսկման այս մեթոդը լայնորեն տարածված է եւ հաջողությամբ գործում է Ռուսաստանի Դաշնությունում: Ըստ Հայաստանի վաճառականների միության նախագահ Մ. Դեմիրյանի այդ միջոցառումները լոկ կարգավորման տնտեսական փորձնական լծակներ են: Հիմնահարցի լուծումը պետք է կապել հավասար օրենսդրական դաշտի ստեղծման, առեւտրի ... [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Մանկավարժական փոխանակում

ԵՐԵՒԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐԿ: Գերմանիայի դեսպանատունն այս տարի ՀՀ լուսավորության նախարարությանն առաջարկել է մանկավարժական փոխանակության ծառայություն: Գերմաներեն լեզվից հատուկ հաջողություններ ունեցող աշակերտների համար կազմակերպվում է մրցանակաբաշխության ծրագիր: Նախարարության արտաքին հարաբերությունների վարչությունից տեղեկացրին, որ գերմաներեն լեզու ուսումնասիրող դպրոցների 4-9-րդ դասարանի աշակերտները կգրեն շարադրություն՝ «Ինչպես եմ պատկերացնում Գերմանիան» վերնագրով: Երկու լավագույն աշխատանքների հեղինակները կճանաչվեն 1994 թվականի մրցույթի հաղթողներ եւ նրանց հնարավորություն կտրվի մեկնել Գերմանիա: Ճանապարհի, սննդի եւ բնակության ծախսերը կհոգա Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանատունը: Մրցույթին չեն կարող մասնակցել հատունության ճանաչում ... հանձնած աշակերտները, Գերմանիայում կազմակերպված պաշտոնական նախորդ ծրագրերի մասնակցած աշակերտները, ինչպես նաեւ նրանք, ովքեր գերմաներենն ուսուցանել են որպես մայրենի լեզու:

Շրջանառության մեջ է դրվում մանրադրամը

ԵՐԵՒԱՆ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐԿ: Երկուշաբթի օրվանից Հայաստանում շրջանառության մեջ է դրվում մանրադրամը: Դրանք 1, 3, 5 եւ 10 դրամ, ինչպես նաեւ 10, 20 եւ 50 լումա արժողությամբ մետաղադրամներ են: Ալյումինե համաձուլվածքից պատրաստված մանրադրամը շրջանառության մեջ կդրվի 1961-92 թթ. նմուշի խորհրդային թղթադրամների հետ միաժամանակ: Սակայն, Հայաստանի Կենտրոնական բանկի այսօր հրապարակած որոշման համաձայն, այդ թղթադրամները շրջանառությունից վերջնականապես դուրս կբերվեն մարտի 16-ից: Այսպիսով, ավարտվում է հանրապետության անցումը սեփական տարադրամի: ■

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Առողջապահության ցանցը նորացվում է

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Ըստ առողջապահության քաղաքային բաժնի ամփոփագրի տվյալների, Գյումրիում 1993 թվականին 23 տոկոսով պակասել է ծնունդների թիվը նախորդ տարվա 4020-ից իջնելով 3101: Մինչդեռ մահերի թիվը մոտ 3 տոկոսով, աճել է 1992 թվականի, 1359-ից հասնելով 1397-ի: Ընդ որում 83-84 տոկոսով ավելացել են սրտամկանի ինֆարկտից եւ կաթվածներից, 22 տոկոսով՝ ուռուցքային հիվանդություններից մահացության դեպքերը: Միեւնույն ժամանակ 30 տոկոսով նվազել է մանկական մահացությունը, մինչեւ 1 տարեկան երեխաների մահացության ցուցանիշը նախորդ տարվա 17,4 պրոմիլեից (70 դեպք) իջել է 12,2 պրոմիլե (38 դեպք): Չնայած առնված մի շարք նախազգուշական միջոցների, կատարված բուժկանխարգելիչ պատվաստումների շնորհիվ բնակչությունը զերծ է մնացել վարակիչ հիվանդությունների բռնկումից:

Քաղաքում հաջողությամբ շարունակվում է առողջապահության բազայի հետայեցյան վերականգնումն ու հարստացումը, քայլեր են արվում բժշկության միջազգային փորձի յուրացման ու արմատավորման ուղղությամբ: Անցյալ տարի այստեղ բացվեցին միջազգային Կարմիր խաչի պոլիկլինիկան, գերմանացի բարեգործների միջոցներով կառուցված մոր ու մանկան «Բեռլին» բուժական կենտրոնը: Վերջինիս բազայի վրա կկազմակերպվի չբերության կլինիկական հետազոտման եւ բուժման, հղիության պահպանման հատուկ ծառայություն: Քաղաքի ազգաբնակչության առողջական անձնագիր ստեղծելու նպատակով կազմավորվեց տեղեկատու-վերլուծական կենտրոն (համակարգչի մեջ գրանցվում են հղիության ընթացքը, ծննդաբերությունը, նորածնի հիմնական առողջական ցուցանիշները, հետագայում նրա առողջության հետ կապված բոլոր տվյալները): Բուժական տեխնիկայով հագեցվածությունն ապահովելու կոչված ստեղծված հայ-ամերիկյան համատեղ «Գյումրիի բժշկական սարքեր» ձեռնարկությունը: 1993 թվականին արտասահմանյան տարբեր երկրներում վերապատրաստվեցին գյումրեցի 12 բժիշկներ եւ 13 բուժքույրեր:

Ուշագրավ ծրագիր է մշակվել նաեւ 1994 թվականի համար: Դրանով նախատեսվում է մասնավորապես տեղի մանկաբարձ-գինեկոլոգների, բժիշկ-ստոմատոլոգների եւ այլ մասնագետների... առողջապահության կազմակերպիչների վերապատրաստում Ֆրանսիայի, Ավստրիայի, ԱՄՆ-ի տարբեր կլինիկաներում: Երեւանի պետական բժշկական ինստիտուտի չորրորդ կուրսի գյումրեցի ուսանողների արտադրական պրակտիկայի կազմակերպում Գյումրիի

Մարզել քաղաքի բժշկական համալսարանի կլինիկաներում, ԱՄՆ-ի հայ առաջատար մասնագետների ուժերով Գյումրիում բերումեւսկի ցիկլի ծրագրի իրագործում: Բուժհիմնարկները դեղորայքով ապահովելու նպատակով այստեղ կկազմակերպվի բուժհեղուկների արտադրություն Ամերիկայի Հայ օգնության միության Արեւմտյան շրջանային կազմակերպության հետ համատեղ: Ծրագրվում է այս տարի սկսել մինչեւ այժմ հարմարեցված պայմաններում գործող քաղաքային ծննդատան շինարարությունը: Քաղաքի առողջապահության զարգացմանն ուղղված միջոցառումների շարքում կարեւոր տեղ կտրվի մեզանում առաջին քայլերն անող ընտանեկան բժշկության ծավալմանը: Այդ նպատակով դեռ անցյալ տարի վերապրոֆիլավորվել-վերակառուցվել է ամբողջ բուժարանային-պոլիկլինիկական ցանցը, իսկ առաջիկայում միջազգային Կարմիր խաչի պոլիկլինիկայի բազայի վրա կկազմակերպվեն նման բժշկության դասընթացներ: Ի դեպ, առողջապահության ազգային ինստիտուտի եւ տեղի մի շարք բուժհիմնարկների բազայի վրա անցյալ տարվանից Գյումրիում ստեղծվել եւ գործում են նաեւ բժիշկների վերապատրաստման շրջանային ամբիոններ: ■

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Ոճը եւ տառատեսակը ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax: (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրեն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«Ազգ» օրաթերթը հայտնված է ԱՄՆ
«ԱՐՄԻՆԱՕ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7-8852-261425
Ֆաքս 7-8852-285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN@REX.IASNET.COM

ԱԶԳ ԸՆԴԱՄԷՋ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Հայերը հեռացան կրոնական ժողովից

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 8 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՖՐԱՆՍ ՊՐԵՍ: Երեքշաբթի օրն Ստամբուլում միաստվածային գլխավոր կրոնների ներկայացուցիչները համայն աշխարհին կոչ արեցին խաղաղ գոյակցության եւ փոխադարձ հարգանքի, ինչպես նաեւ «Կենտրոնական Ասիայում, Կովկասում եւ նախկին Հարավսլավիայում խաղաղության ու հանդուրժողության նվիրված խորհրդաժողովի» բացման:

«Մենք պետք է եղբայրասպանությանը եւ ազգայնական պառակտմանը պատասխանենք եղբայրական սիրով եւ էկումենիկ միասնացմամբ», ընդգծեց Կոստանդնուպոլսի էկումենիկ պատրիարք Բարդուղիմեոս Ա-ն շուրջ 100 կրոնական առաջնորդներին եւ այդ խորհրդաժողովի մասնակից կաթոլիկ, բողոքական, ուղղափառ, հրեա եւ մահմեդական դիտորդներին: Թուրքիայից բացի, նրանք եկել են Ալբանիայից, Ադրբեջանից, Բելառուսից, ԱՄՆ-ից, Վրաստանից, Մակեդոնիայից, Ռումինիայից, Ռուսաստանից եւ Վատիկանից:

Պատրիարքի կարծիքով «Բալկաններում խաղաղության եւ միասնության հաստատման արդի միջոցը «Եվրոպական միության ընդլայնումն է, «սահմանների բացումով եւ մարդկանց, կապիտալի, գաղափարների ու ապրանքների ազատ շրջագայությամբ»:

Ռաբբի Արթուր Շնայդերը, որը ԱՄՆ-ում հիմնված եւ Կոստանդնուպոլսի պատրիարքության հետ համատեղ այդ խորհրդաժողովը կազմակերպված «Կոչ տիեզերական գիտակցությանը» հաստատության նախագահն է, բացման իր ելույթում հայտարարեց, որ հարկավոր է թույլ չտալ «կրոնի օգտագործումը որպես էթնիկական հակամարտությունների գործիք»: Նա ընդգծեց, որ «հանուն կրոնի կատարված ոճրագործությունը ոճիր է ընդդեմ կրոնի»: Նա ներկաներին նաեւ կոչ արեց մեկ րոպե լռությամբ հարգել անցյալ շաբաթ Սարաեւոյում զոհվածների հիշատակը:

ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը խորհրդաժողովին հղած ուղերձում այն կարծիքն է հայտնել, որ «կրոնական գործիչները կկարողանային դրական դեր խաղալ էթնիկական հանդուրժողություն քարոզելով»: ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին նույնպես ուղերձ է հղել խորհրդաժողովին:

Թուրքիայի կրոնական գործերի են քաքարտուղար Մեհմեդ Նուրի Յըլմազը կարծիք հայտնեց, որ Կովկասի եւ Բալկանների այժմյան հակամարտություններն մահմեդականների ու քրիստոնյաների հակամարտության տեսանկյունից դիտելը կծառայեր լոկ «հին պատմության մոռացված հակամարտությունների» վերակենդանացմանը:

Հայկական եկեղեցիների պատվիրակությունը հեռացել է խորհրդաժողովից, բողոքելով այն բանի դեմ, որ Թուրքիայի իշխանությունները այցագիր չէին տվել Լեռնային Ղարաբաղի հայերի հոգեւոր առաջնորդ Պարգեւ եպիսկոպոս Մարտիրոսյանին, որ ընթերցելու էր Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի ուղերձը: Այս մասին հայտնի դարձավ խորհրդաժողովին մոտիկ կանգնած աղբյուրներից:

Խորհրդաժողովը, որի ընթացքում Բալկանների, Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի էթնիկական հակամարտությունները կքննարկվեն աշխատանքային խմբերի մակարդակով, պետք է ավարտվեր երեքշաբթի օրը համատեղ հայտարարությամբ:

Վիրավորվել է ադրբեջանցի լրագրողը

ԲԱՔՈՒ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԹՈՒՐԱՆ ԱՆԱՐՔ: Երեկ օդամանակաշի հարավային հատվածի (Ֆիզուլի) ուղղությամբ հայկական ստորաբաժանումների գրոհը նկարահանելիս վիրավորվել է Ադրբեջանի ԿԼ 215 անկախ հեռուստաընկերության օպերատոր Ալիկ Նասիրովը: Հայ նշանառուի գնդակը խփել է տեսախցիկը եւ դիպել լրագրողի ուսին: Ներկայումս նա գտնվում է դաշտային հոսպիտալներից մեկում:

Հայ-ադրբեջանական հակամարտության սկզբից ի վեր Լեռնային Ղարաբաղում եւ հակառակորդի զինակալած տարածքներում հայերի ձեռքով սպանվել է 9 ադրբեջանցի եւ մեկ ռուսաստանցի լրագրող, մի քանի լրագրող վիրավորվել է: ■

«Պահպանենք մեր տնտեսական կապերը» սա է Ռուսաստանի վարչապետի առաջին տեղակալ Օլեգ Սոսկովեցի հարցազրույցի հիմնական իմաստը, որը տպագրվել է «Սամարովնելոս ռեսպուբլիկա» թերթում Վրաստանի վարչապետ Օթար Պացացիայի հետ զրույցի ավարտից հետո:

Մեր ժողովուրդները պատմականորեն միասին են եղել, ասում է Օ. Սոսկովեցը: Այն ամենը, ինչ տեղի է ունենում այսօր, արտացոլում է բուն պատմությամբ պայմանավորված երեւույթները պաշտպանելու երկու ժողովուրդների ձգտումը: Չի կարելի չարաշահել ժողովրդի բարությունը: Նա որոշ ժամանակ կահովման հարցը:

Մի այլ բնույթ առաջնորդների բնման արդյունքն է Վրաստանում: Ինչպես հայտնեցին Վրաստանի անվտանգության նախարարությունում, կառավարությունը թույլատրել է նախկին նախագահ Գամսախուրդիայի աճյունը Արեւմտյան Վրաստանից դուրս բերել եւ վերաթաղել առանց դատաբժշկական փորձաքննության: Ինչ վերաբերում է վերաթաղման հարցերով զբաղվող Գրոզնիի պատվիրակության կազմին, վրացական կողմը պաշտոնապես ծանուցել է, որ Գամսախուրդիայի մերձավորագույն զինակիցներ Ավթանդիլ Ռցխիլաձեի եւ Մերաբ Կիկնաձեի նկատմամբ քրեական գործեր են հարուցվել, ուստի ա-

ՎՐԱՍՏԱՆ

Ժողովուրդը փնտրում է եւ իր տեղը գտնում, իսկ նրա զավակնե՞րը

րող է հանդուրժել, այդ թվում նաեւ անցման ժամանակաշրջանում: Եւ այն փաստը, որ մենք դարձյալ միասին ենք, հաստատում է մեր ժողովուրդների ողջամտությունը:

– Դուք ի՞նչ նշանակություն եք տալիս ԱՊՀ-ին:

– ԱՊՀ-ն միայն մեր ավանդույթները, տնտեսական եւ արտադրական կապերը պահպանելու իրական հնարավորություն չէ: Դա նաեւ արյան ծովի, բնակչության տնտեսական կենսամակարդակի վատթարացման պատճառով չինելու ճանաչումն է, որտեղ բոլորս խելամիտ միավորման անհրաժեշտությունը: Ներկայումս մենք անկախ պետություններ ենք սեփական քաղաքականությամբ, ազատ տնտեսական կապերով, որոնք հիմնված են միանգամայն նոր իրավահավասար պայմաններում: Այս ամենը հաստատում է, որ եւ ինքնին քաղաքականությունը եւ բուն ժողովուրդները ավելի իմաստուն են դարձել:

– Վրաստանի վարչապետի հետ հանդիպման ժամանակ Դուք քննարկե՞լ եք արդյոք հանրապետությունը ռուբլու գոտու մեջ մտցնելու հարցը:

– Այդ հարցն այս անգամ առաջ չմղվեց: Խոսվեց խախտված տնտեսական կապերի վերականգնման հնարավորության մասին, մասնավորապես արծարծվեց Վրաստանի էներգետիկ տնտեսության կայունացման, Ռուսաստանի հետ տրանսպորտային հաղորդակցության առաջարկվում է նրանց հանել նախկին նախագահի աճյունն ուղեկցողների ցանկից, հակառակ դեպքում նրանք կձերբակալվեն: Այսօր հենց այսպիսին է Վրաստանի նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայի վերաթաղման վայրին առնչվող հարցի վիճակը:

Նույն ճակատագրին է արժանացել «նախկին» առաջնորդ (վրացի) Իոսիֆ Ստալինը: Այս անգամ Ստալինի վերջին հանգրվանը պետք է դառնա Կովկասը:

Վլադիկավկազում ստեղծվել է Ստալինի աճյունի վերաթաղման կոմիտե, հայտնեց դրա ղեկավար «Հյուսիսային Օսիայի պրոարդ» միավորման փոխնախագահ Ավրաամ Չոգիեւը: Վլադիկավկազի նախաձեռնող խումբը հայտարարել է, որ Իոսիֆ Վիսարիոնովիչի աճյունը պետք է վերադառնա նախնյաց հող: Ավրաամ Չոգիեւը հիշեցրեց, որ դեռ Լեւ Տրոցկին ուշադրությունը բեւեռել էր այն բանի վրա, որ Ստալինը օս է եղել:

Ամենայն հավանականությամբ Ավրաամ Չոգիեւին հայտնի չէ, որ Ստալինի մասին բազմաթիվ տարբեր բաներ են ասել նրա նաեւ մյուս զինակիցները:

Ստացվում է այնպես, որ Վրաստանը հրաժարվում է իր նախկին «հերոսներից»: Դրանք ի՞նչ հերոսներ են: Սա այլ հարց է, բայց հազիվ թե դա քրիստոնեական համարվի:

Պատրաստեց
ՌՈԶԱ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆԸ

ՏԱԳՆԱՊ

Քիմիական զենքի ոչնչացման խնդիրների մասին

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ ԱՆԱՐՔ: Ռուսաստանն ունի 40000 տոննա քիմիական զենք, որը պահվում է հիմնականում 7 պահեստարաններում: Գոյություն ունեն թունանյութերի ոչնչացման տարբեր ձեւեր, հայտնեց Ռուսաստանի շրջակա միջավայրի եւ բնապաշարների պահպանության նախարարության բնապահպանական անվտանգության վարչության պետի տեղակալ Վիկտոր Գոռլովը: Նրա խոսքերով, տվյալ պահին առավել ընդունելի տարբերակ է համարվում քիմիական զենքի ոչնչացման երկփուլ եղանակը: Այն սկզբում կլեզոքացվի, ապա կայրվի: Ներկայումս ուսումնասիրվում է քիմիական զենքի ոչնչացման շրջիկ գործարանների ստեղծման հարցը, ասաց Գոռլովը: Այդ զենքի ոչնչացման միջազգային շրջանակներում Ռուսաստանը պետք է ոչնչացմանը ձեռնամուխ լինի մինչեւ 1996 թ. եւ դա ավարտի 2010 թ.: ԱՄՆ-ը ֆինանսական ու տեխնիկական օգնություն ցույց կտա Ռուսաստանին այդ բանկարժեք նախագծի իրականացման գործում, ասաց Վիկտոր Գոռլովը:

Օտար երկրներում ապրող ռուսների հարցի շուրջը

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ ԱՆԱՐՔ: Այն պետությունների նկատմամբ, որտեղ էթնիկական ռուսներ են ապրում, Ռուսաստանի քաղաքականության համադրույթը մոտ ժամանակներս կարող է քննության առարկա դառնալ երկրի անվտանգության խորհրդի նիստում: Այդ մասին հայտնեց Ռուսաստանի անվտանգության խորհրդի քարտուղարի տեղակալ Վալերի Մանիլովը:

Նրա խոսքերով, այդ քաղաքականության հիմնական սկզբունքների որոշումից հետո կամ նույնիսկ դրան զուգընթաց «կմշակվի կոնկրետ իրավիճակի համեմատ այս կամ այն շրջանում կոնկրետ գործողությունների ծրագիր»:

Վալերի Մանիլովը նշեց, որ «Ռուսաստանն իր նախաձեռնությամբ տարածքային հարցեր չի առաջադրի»: Սակայն միաժամանակ նա ավելացրեց. «երբ այդ հարցերն առաջադրվեն ուրիշ պետությունների կողմից, մեր համադրույթում համապատասխան արձագանք կլինի»: ■

ԷՋԸ «ԱԴԱՄԱՆԴ»

Երեւանի ապրանքա-հումքային բորսա

Միջնորդական ծառայություններ

■ տարադրամի (վկայագրով).
■ «Մաքս» ներդրումային ֆինանսական ընկերության մուրհակների (տարեկան նվազագույն 560% շահութաբերությամբ).
■ այլ արժեթղթերի առ ու վաճառքի գործում:

Բացի այդ

■ արժեթղթերի գնանշում.
■ հասարակ եւ փոխանցելի մուրհակների բլանկների վաճառք, հաշվառում, փորձաքննություն.
■ խորհրդատվական ծառայություններ բաժնետիրական ընկերությունների եւ ներդրումային կառույցների ստեղծման գործում:

Հասցեն՝ Երիտասարդության պալատ, Նախասրահ
Հեռ.՝ 56-48-83, 56-52-28

A STYLE

MAGNUM Inc.

«ՄԱԳՆՈՒՄ» ՖԻՐՄԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է

Երեւան-Ստավրոպոլ, Երեւան-Բրեստ
չվերթների ավիատոմսեր

Տուրիստական բաժինն առաջարկում է ուղիղ ավիաչվերթներ՝

Երեւան-Կրակով (Լեհաստան), Երեւան-Պլովդիվ (Բուլղարիա+3 օր Ստամբուլ), Երեւան-Ուրումչի (Չինաստան), Երեւան-Հալեպ, Երեւան-Դուբայ (Արաբական Էմիրություններ), Երեւան-Փարիզ-Լոս Անջելես, Նյու Յորք

Բաժինն ամենակարճ ժամկետներում կձեւակերպի ձեր մեկնելու փաստաթղթերը եւ արտասահմանյան անձնագրերը: Ֆիրման հրավիրում է համագործակցության ինչպես ԱՊՀ երկրներ, այնպես էլ արտասահման կոմերցիոն ավիաչվերթներ կատարող բոլոր կազմակերպություններին, ավիատոմսերի իրագործման համար:

Մեր հասցեն՝ Տիգրան Մեծի պող. թիվ 23
(Մետրոյի «Զորավար Անդրանիկ» կայարանի դիմաց) Հեռ. 57-03-52
Ամեն օր ժ. 10:00-17:00 (բացի կիրակի օրից)

KSIMEXTOUR

Հարգելի Տիկնայք եւ Պարոնայք

«Քսիմեքստուր-Երեւան» ֆիրման ներկայացնում է մարտ-ապրիլ ամիսներին կայանալիք ծովային շրջագայությունների ուղերթները:

ԻՍՊԱՆԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐԹ

■ 6 07.03-23.03 Օդեսա-Նեապոլ(Իտալիա)-Բարսելոն (Իսպանիա)-Վալենսիա (Իսպանիա)- Ալիկանտե (Իսպանիա)-Մալթա-Ստամբուլ-Օդեսա
■ 7 24.03-08.04 Օդեսա-Պիրեյ (Հունաստան)-Ջենովա (Իտալիա)-Մարսել (Ֆրանսիա)-Բարսելոն (Իսպանիա)-Վիլ-Ֆրանշ (Նիցցա, Կանն, Մոնտե Կառլո)-Մալթա-Ստամբուլ-Օդեսա

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

■ 8 09.04-22.04 Օդեսա-Պիրեյ-Պորտ-Սաիդ (Կահիրե)-Հայֆա-Լիմասոլ-Ռոդոս-Ստամբուլ-Օդեսա

■ «Քսիմեքստուր-Երեւան» ֆիրման նաեւ հիշեցնում է իր հաճախորդներին եւ բոլոր ցանկացողներին այն մասին, որ հունիս-հուլիս ամիսներին կայանալիք «Եվրոպայի շուրջ» եւ «Սկանդինավյան երկրներ» շրջագայությունների տեղերը սահմանափակ են:

Ուստի, պետք է հենց այսօր դիմել «Քսիմեքստուր-Երեւան» ֆիրմային հայտերը նավում ամրագրելու համար:

Փետրվարի 26-ից հետո հայտերը չեն ընդունվելու:

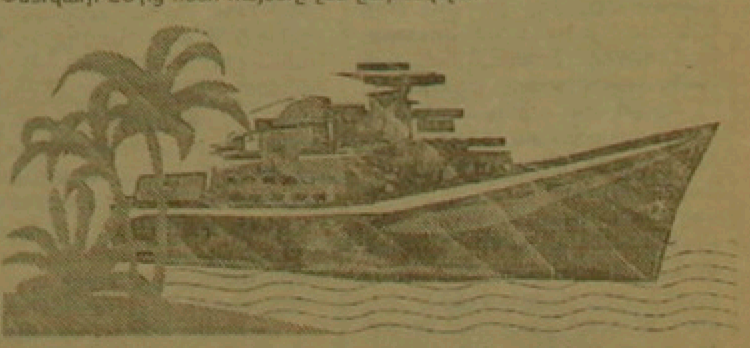

Ճամփորդեք մեզ հետ եւ Դուք կզգաք ծովային հանգստի հմայքը:

«Քսիմեքստուր-Երեւան» ֆիրման երաշխավորում է վայելքների ծով եւ ոչ մի կաթիլ հոգս:

ՇՏԱՊԵՔ

Ֆիրման աշխատում է ժամը 10-ից 18-ը:

Հասցեն՝ Կորյունի 5, հեռ. 523-908, ֆաքս 523-144

ARINA

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

[illegible]

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Ռուբեն Միրզախանյան. Մոտակա ժամանակն առաջ կխաչի նոր ուժերի, որոնց կարիքն զգում է ժողովուրդը

[illegible]

[illegible]

ԱԶԳ

միջազգային

ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ

Հույների մարդասիրական մոտեցումը գաղթականների նկատմամբ

[illegible]

«Inostraneq», 20 հունվար

[illegible]

Նախկին Հարավսլավիայից օտար կազմավորումները դուրս բերելու կոչ

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ. Նախկին Հարավսլավիայի հակամարտության լուծման միակ հնարավոր ուղին այն է, որ այդ երկրի ժողովուրդներին հանգիստ թողնեն եւ հնարավորություն տան ինքնուրույնաբար լուծելու իրենց խնդիրները: Այս կարծիքը հայտնեց Պետական դումայի աշխարհաքաղաքական հարցերի կոմիտեի նախագահ Վիկտոր Ուստինովը: Նա կտրուկ անհամաձայնություն հայտնեց բոսնիացի սերբերի դիրքերին ռմբահարվածներ հասցնելու ՆԱՏՕ-ի ծրագրերին: Կոմիտեի նախագահը չի բացառում, որ Պետդումայում փետրվարի 15-ին նախկին Հարավսլավիայի իրադրությանն առնչվող ունկնդրումների ժամանակ հարց առաջ քաշվի ՄԱԿ-ի խաղաղարար ուժերի կազմի մեջ մտնող ռուսական գումարտակի դուրսբերման մասին: «Նախկին Հարավսլավիայից հարկավոր է դուրս բերել բոլոր օտարերկրյա ռազմական կազմավորումները, ներառյալ խաղաղարար ուժերը», գտնում է Ուստինովը:

2001 թվականի աշխարհը որպես միասնական համակարգչային ցանց

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ. Ամերիկյան խոշորագույն ընկերություններից մեկը՝ «Բել Ատլանտիկը» 7 միլիոն դոլլար է ներդրել այն գիտափորձում, որը հեռահաղորդակցական հեղափոխման դարաշրջանում պետք է ցույց տա, թե ինչպիսին կարող է դառնալ աշխարհը 2001 թ.: Վիրջինիայի նահանգի Բլեքսբըրգ քաղաքում (35000 բնակիչ) ընկերությունը դպրոցների, հիմնարկների եւ բնակելի համալիրների համակարգիչները կապել է «Բլեքսբըրգ էլեկտրոնիկ վիլիջ» միասնական ցանցով, դրանով քաղաքի բնակիչների համար անմիջական համակարգչային կապ ապահովելով ամբողջ աշխարհի հետ:

Բլեքսբըրգը գիտափորձի վայր ընտրվեց այն պատճառով, որ դրա բնակիչների կեսից ավելին արդեն անհատական համակարգիչ ուներ: Հիմա յուրաքանչյուր տնտեսուհի կարող է տնից կապվել որեւէ խանութի հետ, ընտրել անհրաժեշտ ապրանքը եւ պատվիրել դրա առաքումը: Քոլեջի ուսանողները կարող են հաղորդակցվել դասախոսների հետ, տեղեկություններ փոխանակել համակարգչի միջոցով:

Կանադայում կարելի է օգտագործել սեփական դիմանկարով նամականիշեր

ՕՏՏԱՎԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ. Կանադան առաջին երկիրն է, որ քաղաքացիներին թույլատրել է օգտագործել սեփական դիմանկարով նամականիշեր: Երկրի փոստային ծառայությունը շրջանառության մեջ է դրել մաքուր դրոշմանիշերի հատուկ շարք, որոնց վրա կարելի է տպագրել ամեն տեսակ պատկերներ, այդ թվում սեփական լուսանկարներ, տարբեր նկարներ ու խորհրդանիշեր: Միակ պահանջն այն է, որ դրանք պետք է լինեն լավորակ եւ չխախտեն բարոյագիտական նորմերը: Այն անձինք, ովքեր բավարար երեւակայություն կամ անհրաժեշտ նյութեր չունեն ինքնատիպ նամականիշերի ստեղծման համար, կարող են օգտվել ազգային տոներին, ընտանեկան հանդիսություններին եւ մյուս իրադարձություններին նվիրված պատրաստի պատկերներից:

Ծխելը ոսկրախտ է առաջացնում

Ավստրալիայի բժիշկների ուսումնասիրությունները պարզել են, որ ծխելը մեծապես ավելացնում է օստեոպորոզիս կոչվող հիվանդության հնարավորությունը հատկապես կանանց մեջ: Ուսումնասիրությունները հաստատել են նախկինում արված այն ենթադրությունները, որ ծխելը վատ է ազդում ոսկորների ներքին խտության եւ դիմադրողականության վրա, պատճառ դառնալով դրանց բարակացմանն ու դյուրաբեկությանը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանը եւ Գիտությունների միջազգային Արարատ ակադեմիան (Փարիզ) 1994-ի սեպտեմբերին կազմակերպում են հայ գիտնականների միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված խոշորագույն լեզվաբան Հրաչյա Աճառյանի գիտական գործունեությանը:

Աճառյանական թեմաներով զեկուցումներից բացի գործելու են բանասիրության, պատմության, իրավագիտության, փիլիսոփայության, միջազգային հարաբերությունների, տնտեսագիտության, ժուռնալիստիկայի, աշխարհագրության, հոգեբանության եւ մանկավարժության սեկցիաներ, լսվելու են հաղորդումներ՝ հայ գիտնականների ձեռքբերումների ու գիտական արդյունքների մասին:

Գիտական զեկուցումները կտպագրվեն առանձին գրքով:

Խնդրվում է մինչեւ ապրիլի 30-ը Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարան ուղարկել զեկուցման կամ հաղորդման դրույթները՝ նշելով զեկուցողի հասցեն, աշխատանքի վայրը, պաշտոնը, գիտական աստիճանն ու կոչումը:

Հասցեն՝ Երեւան-70, Ալեք Մանուկյան 13, հեռախոսներ 55. 24. 70, 55. 67. 90

ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանատունը աշխատանքի է հրավիրում [illegible], որոնք տիրապետում են անգլերեն լեզվին (գրել-կարդալ):

Ցանկացողները դիմումները պետք է ներկայացնեն մինչեւ փետրվարի 25-ը, դեսպանատան ընդունարանում, 1-ին հարկ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ռուսական ժամանակակից արվեստի եվրոպական ամենամեծ հավաքածուներից մեկը գտնվում է Փարիզում, Լիլի և Միշել Բրուշտեյնների տանը: Այն ընդգրկում է Ստալինի մահվանից (1953) մինչև Գորբաչովի հայտնությունը (1985) ընկած ժամանակաշրջանի 1000-ից ավելի յուղաներկ կտավ ու գրաֆիկական աշխատանքներ: Հավաքածուն ներկայացնում է այն վտարանդի ռուս նկարիչներին, որոնք իրենց արվեստը գաղափարախոսությանը չենթարկելու համար նախընտրեցին վտանգել սեփական գոյությունը: Դա գոյի և ստեղծագործության վերամբարձ պահերից է, որ այլևս չի կրկնվելու: Այդ իսկ պատճառով էլ հավաքածուն յուրօրինակ նմուշ է ոչ միայն պատմական, այլ նաև արվեստաբանական առումով, քանզի հայտնի է, դժբախտաբար թե բարեբախտաբար, որ կեղեքումն ու ճնշումը բարենպաստ արգանդ են գլուխգործոցների հղացման համար:

Ռուսական մամուլում բազմիցս գրվել է Լիլի և Միշել Բրուշտեյնների հավաքածուի մասին, որը բացառապես արևմուտքում է ծնունդ առել: Ասենք, որ արտագաղթող նկա-

Բրուշտեյնների հավաքածուն՝ պատկերասրահներ չտեսած

ՍՅՈՒԶԻ ԲԱՆԱՆՅԱՆ

րիչներն իրավունք ունեին իրենց հետ 5 նախընտրած կտավ տանել: Եվ շատ հաճախ հենց Միշել Բրուշտեյնն էր նրանց դիմավորում:

1974-ին մոսկվացի նկարիչ Վալենտին Սաղիրոյի հետ պատահական հանդիպումը Բրուշտեյնների համար բացահայտեց ռուսական ոչ պաշտոնական դպրոցի հարստությունն ու բազմազանությունը և կանխորոշեց նրանց հավաքածուի սոր ու վերջնական ուղղվածությունը՝ ռուսական ժամանակակից արվեստ, որ անվանվում է «ոչ պաշտոնական»: Բրուշտեյնները հայտնվում էին հենց այն պահին, երբ վտարանդի նկարիչներն ամենաշատը նրանց կարիքն ունեին, և այդպես, մի հանդիպումը պայմանավորում էր մյուսը այլ նկարչի հետ: Նրանք անհայտ էին Վիեննայում, Նյու Յորքում, Փարիզում, Նորմանդիայում, Երուսաղեմում:

Եվ մեծ, սարեցսարի հավաքածուն ընդլայնվում էր, և տերերը խորապես համոզված էին, որ արդեն 16 պատմական կարևոր ժամանակաշրջան, երբ անգամ չգիտեին էլ այն գլխապտույտ արագացության մասին, որ դեռ ճանաչելու է Ռուսաստանի պատմությունը: Միայն տեսնել է պետք այդ երկերով լեցուն նրանց փարիզյան բնակարանը, որտեղի հատակների չկա, թե որչափ հազվագյուտ է եղել Բրուշտեյնների ոտնակոխը և որքան են նրանք ապրել ու միջի ընդունության մեջ: Հենց այդ պատճառով էլ, սկզբնաղբյուրներից տեղեկանալով, նրանք դարձել են «ոչ պաշտոնական» արվեստի խոսակցի մասնագետներ: Հետաքրքիր է նաև, թե ինչպես են նրանք նկարագրում մեր տեղած իրականությունը:

Մինչև Ստալինի մահը ոչ ոք չէր համարձակվում խախտել սոցիալիստական ռեալիզմի 1932-ից ի վեր հաստատված կանոնները, քանի որ ... կյանքի վտանգը առկա էր: 1956 թվականից և կոմկուսի 20-րդ համագումարից սկսած իրավիճակը փոխվեց: Լարվածությունը բավականին թուլացավ 1957-ին Մոսկվայում նա կազմակերպեց երիտասարդության 6-րդ փառատոնը: Մոսկովցիները կարողացան տեսնել Պիկասոյի, Ֆերնան Լեժեի, Մանեսիեի, Հանս Արփի գործերը, ամերիկյան, անգլիական, բելգիական ժամանակակից արվեստի ցուցահանդեսները: 52 երկրից երիտասարդ նկարիչների 4500 կտավ ընդգրկող տեղեկի ցուցահանդես: Ռուսները նեղվեցին, և հսկայական հերթեր գոյացան: Այդ ցուցահանդես-

Օսկար Ռաբինի «Քնած տիկնիկը»

ներից հետո ռուս նկարիչները, որոնց անվանում էին անարխիստներ, քանի որ նրանց արվեստը ներկայանում էր ղեկավարության գաղափարախոսության դեմ համախմբված նկարիչների անարխիստական վերաբերմունքը, այլևս առաջվա նկարիչները չէին: Նրանք տեսան համաշխարհային արվեստի թոհուբոհը և համոզվեցին, որ սոցիալիստական ռեալիզմը «բաղային» արվեստ է, որի միակ արդարացումը պարտիզանների շահերին ծառայելն է: Սկսվեցին գաղտնի հանդիպումները, որոնք վե-

Միշել Բրուշտեյնն իր բնակարանում. ձախից Լիլի Բրուշտեյնի դիմանկարը ըստ Օսկար Ռաբինի

րածվեցին բնակարաններում կամ ֆիզիկայի լաբորատորիաներում կազմակերպվող ցուցահանդեսների, որ տևում էին մեկ ժամից էլ պակաս, քանի որ միլիցիան անմիջապես ժամանում էր առաջին խուլ ահազանգից հետո:

Մոսկվայի նկարիչների միության 8 անդամ նույնականացվելով վերահսկել ուզում արվեստը համաշխարհային գեղանկարչական ավանդների հետ՝ շնորհիվ վերագտած հիշողության: Նրանք ներկա գտնվեցին 1962-ի նոյեմբերին կայացած Մանեժի ցուցահանդեսին՝ նվիրված միության կազմավորման 30-րդ տարեդարձին: Սակայն, շատով անմիջապես նկարիչների հասարակայնորեն հանդես գալու երևույթը դարձավ անհանդուրժելի: Նրանք վտարվեցին ստեղծագործական միություններից, ապրեցին բռնապետության մեջ: Երբ իհարկե չէին ձերբակալվում, պատժվում կամ զրկվում քաղաքացիության իրավունքից: Եվ սկսվեց երկարատև մղձավանջը ցուցադրվելու իրավունքի համար, որն իր գագաթնակետին հասավ 1974 թ. «բուլդոզերներ» մկրտված ցուցահանդեսում, երբ բացումից մի քանի ժամ անց ռազմական մեքենաներ հայտնվեցին՝ 30–40 կտավ ոչնչացնելու մտադրությամբ: Ցուցահանդեսը վերածվեց ցույցի, որի ղեկավարն էր Օսկար Ռաբինը՝ 14 նկարչի համագործությամբ:

60-ական թվականների անարխիստ նկարիչները ռուսական արվեստի վերադարձը նշանավորող անհատականության գործեր ստեղծեցին՝ նեղող իրականությունից փախուստ տալով: Օսկար Ռաբին, Օլեգ Ցելկով, Դմիտրի Կրասնոպևցև, Վլադիմիր Յանկիլևսկի, Վլադիմիր Նեմուխին, Անատոլի Զվերև: Իսկ 70-ական թվականների սերունդը (Էրիկ Բուլատով, Իլյա Կաբակով) զգուշորեն հարձակում նախապատրաստեց խորհրդային համակարգի դեմ սոցիալական իմաստավորումը վերածելով գեղանկարչական զանգվածության լի սուր հեգնանքով: 80-ական թվականների նկարիչները միավորվեցին արևմտյան աշխարհի գեղագիտական հանգրվանների շուրջ՝ կորցնելով այդպիսով բնորոշ յուրահատկության մի մասը»:

1974-ից հետո ռուս նկարիչներից շատերը հարկադրված էին արտագաղթել հենց այն ժամանակ, երբ Լիլի և Միշել Բրուշտեյնները ձեռնամուխ էին եղել հավաքածուի ստեղծմանը: Նրանք, լինելով իրավաբանական կենտրոնում, անկանխակալ վստահությամբ հյուրընկալում էին վտարանդի արվեստագետներին և գնում նրանց գործերը:

Փոխադարձ ջերմ մթնոլորտում ամուսինները ծանոթացան ռուս երիտասարդի մինչև կոմունիզմի անկումը դեռևս խորհրդային համարվող ընդհատակյա հոսանքների հետ, որոնք «իրենց» ժամանակների ավարտն էին:

Տոկիոյի ժամանակակից արվեստի թանգարանը մտադիր է ցուցահանդես կազմակերպել նվիրված «ԽՍՀՄ-ում վերածնված արվեստին»՝ առավելինելով Բրուշտեյնների հավաքածուի գանձերին: Դրան կմիանա նաև մոսկվացի արվեստաբան, դոկտոր Յուրի Մոլոկը, որ Բրուշտեյնների հավաքածուին նվիրված իր աշխատությունում (տպագրվելու է 1994-ին) ափսոսանք է հայտնում, որ կարողացել է տեսնել հավաքածուի չնչին մասը միայն (15 տոկոսը) և, այնուհանդերձ, գլուխգործոցներ է հայտնաբերել:

Այս հավաքածուն դեռ պատկերասրահներ է փնտրում: Ով կհրավիրի, ականատես կդառնա Ռուսաստանի նոր գեղանկարչության պատմությանը:

ԵՎՐՈՊԱ

Ամերիկյան ֆիլմերի հեղեղ

Կինո գնալ Եվրոպայում, նշանակում է ամերիկյան ֆիլմ դիտել. այսպիսի եզրակացության են հանգել նշանավոր ռեժիսորները, որոնք ափսոսում են, որ օրեցօր նվազում է հանդիսատեսի հետաքրքրությունը եվրոպական ֆիլմերի հանդեպ: Բեռլինի միջազգային փառատոնի նախօրյակին ինն ռեժիսորներն անուշադրության են մատնել նույնիսկ այնպիսի մի գլուխգործոց, ինչպիսին է «Լաց լինելու խաղը»: Ճիշտ է, հանդիսատեսի թանակը չի նվազել, բայց ազգային կինոստուդիաների եկամուտը զգալիորեն տուժել է: Դրա հետևանքով նույնիսկ ժամանակին հաջողության արժանացած ֆիլմերի («Սիրանո դը Բերժերակ», «Վարդի անունը», «Սիրահարը») ծախսերը չեն անցել 10 միլիոն դոլլարի սահմանագիծը, մինչդեռ ԱՄՆ-ում դա շատ աղքատիկ գումար է եկամտաբեր ֆիլմերի համար:

Անգլիայում լավագույն 20 ֆիլմերից 19-ը ամերիկյան է, իսկ անգլիացի ռեժիսոր Քենեթ Բրանայի «Ոչնչից մեծ աղմուկ» դասական ստեղծագործությունը գրավել է ընդամենը 20-րդ տեղը: Միայն Ֆրանսիան է մի փոքր մխիթարական վիճակում: Այնտեղ թեև կատակերգությունները դեռևս գտնում են իրենց հանդիսատեսին և որոշ առումով փակում ազգային շուկայի բացը: Անցյալ տարվա վերջում, օրինակ, «Այցելուները» ֆիլմը բերեց 82 միլիոն դոլլարի եկամուտ, այն դեպքում, երբ «Յուրայի ժամանակաշրջանի արգելանոցը» ֆիլմը, որն ԱՄՆ-ում գերազանցել էր ամեն ակնկալությունները, ընդամենը 38 միլիոն դոլլար էր արձանագրել:

Հեռանկարությունների նվազման պատճառներից մեկն էլ մեծ՝ «տոմսարկղային» աստղերի բացակայությունն է: Փոխարինողներ չկան նախկինում հռչակված այնպիսի դերասանների, ինչպիսիք էին Բրիջիտ Բարդոն, Բելմոնդոն, Մորիս Շևալիեն, Ալեն Դելոնը, Լոլոբրիջիդան կամ Մաստրոյանին: Հ. Օ.

ՏՈՒՐԻԶՄԻ ԵՎ ԷՔՍԿՈՒՐՍԻԱՆԵՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Տուրիզմի և էքսկուրսիաների հայկական հանրապետական խորհրդի արտասահմանյան և ներքին տուրիզմի վարչությունը հրավիրում է բոլոր ցանկացողներին ճանապարհորդության հետևյալ երթուղիներով:

ԵՐԵՎԱՆ-ՀԱԼԵՊ-ԵՐԵՎԱՆ
ուղիղ չվերթով փետրվարի 19-ին և յուրաքանչյուր 7 օրը մեկ

ԵՐԵՎԱՆ-ՊԼՈՎԴԻՎ-ԵՐԵՎԱՆ
ուղիղ չվերթով փետրվարի 22-ին և յուրաքանչյուր 14 օրը մեկ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ-
փետրվարի 18-ին և յուրաքանչյուր 7 օրը մեկ:

Ցանկացողները դիմեն «Էրեբունի» հյուրանոց, 3-րդ հարկ, սենյակներ 22, 27, 28 կամ զանգահարեն 56-04-80, 56-06-35, 58-76-26: «Անի» հյուրանոց, սենյակ 503, հեռ. 594503

ԵՐԵՎԱՆ

Ո՞ւմ համար են ղողանջում համալսարանի զանգերը

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

Արդեն երկրորդ հոգեմաշ ու ցրտաշունչ ձմեռն ենք գլորում: Իսկ մեր կրթական-ուսումնական ու անգամ գիտական կյանքում ուրույն ու կազմակերպող գործոնն արդեն ամենազոր բնությունն է՝ տարվա եղանակներով: Ձմեռը մեզ պարտադրում է կենցության իր կարգը՝ անառիք, երկար ու ծգձգված պարապուրդ, որը ձևակերպվում է որպես մի յուրօրինակ «ստեղծագործական արձակուրդ», սակայն է թե մեկուսացում ամենից ու ամեն ինչից՝ բացի, իհարկե, սեփական մշլորված «ես»-ից:

Մեր համալսարանը միշտ եղել է չարենցյան խոսքերով ասած «շունչը ժամանակի»՝ կապված նյարդով յուրաքանչյուր մեր օրերին ու դարին, նրա լսարաններում լրջությունն ու մասնագիտական պատրաստվածությունը ոգին է իշխել անցյալ ու ներկա քաղաքական գործիչների, տնտեսագետների, գրողների ու տեսաբանների դարբնոց, որը մեր հանրապետության անկախացման ու կայացման վերելքի օրերին ավելի պայծառացավ, ձերբազատվելով անցյալի գաղափարական ավելորդություններից և որոնց ծրագրեր ծնվեցին ինքնակառավարում, եվրոպական ու համաշխարհային մասնագիտական չափանիշների համակցում, կրթական բարեփոխում խառնված ազգային ավանդներին ու միաժամանակ դարի պահանջներին, մի խոսքով՝ պատմական դեմքի գիտական աշխարհ: Բայց այդ «փեշտ» ճանապարհին այնպիսի խոչընդոտներ, չնախատեսված կորուստներ ի հայտ եկան, որ անհեթեթ առաջընթացը սողալով ահագնացող հետընթացով: Երևանի պետական համալսարանում հիմա այնքան պաղ է ու անհրապույր, որ դժվար է պատկերացնել, թե ոչ վաղ անցյալում այստեղ հորդաբուխ կյանքի զարկերակն է տրոփել ընդամենը մի 2 ամիս առաջ:

Քաղցնագտությանը գլուխ է բարձրացնում, և լիվածությունը խորանում: Փլաստակներ մնում են ոչ միայն բնական աղետներից հետո: Դեռ երբեմն-երբեմն փայլատակում են նոր գիտական նվաճումներ, միջազգային մրցանակներ վկայում Մոտոի վերջին մրցանակաբաշխությունը, դեռ բոլորը չէ, որ գնացել են, և ամեն ինչ չէ, որ խամրել է: Սակայն դա ներքին ուժերի համախմբման ու գերկենտրոնացման հաշվին է, իսկ հավերժական շարժիչներ՝ ցավոք, չկան, լիցքավորման մարտկոցներ են պետք, ուժանյութ: Մեր լսարաններն ավելի են գորշանում, գույնը ջարդոտվում, գրասեղանները գունաթափվում, կավիճները մաշվում թե թանկ, թե փոխաբերական իմաստով, և ավելի մոլորված ու զարմացած են դառնում ուսանող-դասախոսի հայացքները, որտեղից ենք գալիս բերել հայտնի է, բայց ո՞ւր ենք գնում: Հանում վանք ու բաղձալի, բայց փոքր ինչ վերազգային ազատության ու անկախության մեջ խանդավառ մոլուցքով փորձեցինք հրաժարվել ողջ անցյալից՝ անգամ աշխատանքային կառույցների փտակված ձևերից: Կարծես կրկնվում է դարասկզբը. նախերից գամ ենք գլորվում ակտիվ դարձած ու կաշկանդող հինը, բայց նորամանուկը թերարժեք է, խնամող ձեռքերն էլ կամ անփորձ, կամ անտեր: Ինչո՞ւ երբ «հանուն» ինչ-որ բանի, ապա նաև «ընդդեմ»: Ինչպես Թումանյանն էր ասում. «Երկու դարի արանքում, նոր ընկերի ու հին ցավի արանքում»: Քայլ առ քայլ նվազում են մեր պահանջները, կծկվում ծրագրերը, խեղճանում հույսերը: Ասում են՝ «ոտքերդ մեկնիր վերմակիդ չափով», բայց ո՞վ է ձևել այդ վերմակը, ո՞ւմ պահանջով: Ասում են նաև, որ ցանկացած անգամ ամենադաժան ձմռանից հետո գալիս է գարուն, բայց երբ այդ գարունը խիստ տարվա եղանակ է, ապա դժվար թե որևէ բան փոխվի: ■

ԱԶԳ **Մարզական**

ԲԱԶՄԻՆՏՈՆ

Անհրաժեշտ են գործնական քայլեր

Ոչ հեռու անցյալում բազմինտոնը մասսայականությամբ էր փայլում մեզանում։ Մարզաձևով զբաղվողների թիվը մեծ էր մանավանդ մայրաքաղաքում։ Վարպետության առումով էլ զգալի առիթներ չկային։ Տասնյակ մարզիկ-մարզուհիներ լրացրին վարպետի նորմա։ Համամիութենական ու միջազգային ասպարեզներում հաջող մրցելույթներ էին ունենում Հայաստանի առաջատար վարպետները։

ՅՈՒՐԻ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Ավելին, նրանցից Վալերիա Պողոսյանը խոսուն հաղթանակներ էր տանում միջազգային անձնահեղինակավոր մրցաշարերում։ Ռուսակի համբավ էին ձեռք բերել Արմեն Աբովյանը, Ռոբերտ Խաչատրյանը, Մարինեա Եղիազարյանը... Այդ անունները, իհարկե, մեզանում քաջածանոթ են, քանի տարիներ առաջ հրաժեշտ են տվել ակտիվ սպորտին և աշխատանքային այլ բնագավառներ են ընտրել։ Իսկ ահա արժանի հերթափոխ Հայաստանում այդպես էլ չանեց։ [illegible] պարագայում լավ ավանդույթի մասին խոսելն էլ անիմաստ կլինի։ Բավական է հիշել Հայաստանի կամ Երևան քաղաքի առաջնություններին և պարզ կդառնա, որ շնորհալիների թիվը մեզանում, մեղմ ասած, մեծ չէ։ Իսկ ահա մրցանակակիր են դառնում մեծամասամբ միևնույն մարզիկ-մարզուհիները։ Ավանդը դարձյալ պայմանավորված է ոչ այնքան առաջատարների լավ խաղով։ Բանն այն է, որ նրանք մրցանակակիրները, ոմանք համարում են ձեռք բերում քայլերի պայքարում։ Եւ պատահական չէ, որ կանանց պայքարում, հատկապես մենախաղերում, արդեն քանի տարի հանրապետության կամ մայրաքաղաքի անփոփոխ չեմպիոնուհու կոչմանն է արժանանում անվանի վետերան Մարինեա Եղիազարյանը։ Որքան էլ կարելի է ուրախանալ այդ մարզուհու մարզական երկարակեցությամբ, այնուամենայնիվ փաստը մտահոգիչ է, սակայն։ Նշանակում է մեր ներքին մրցումներում, բացառությամբ մի քանի հանդիպումների (կամ խաղավարների) չկա պայքարի լարվածություն, սրանից բխում նաև հուսալի վարպետության դրսևորում։ Հասկանալի է, մարզիչները ինչպես որ հարկն է՝ չեն աշխատում։ Բայց և միայն մասնագետներին մեղադրելն էլ անիմաստ է։ Բազմաթիվ զրույցներից տեղեկացել ենք, որ մարզիչները սոցիալապես անօգնական են և կենցաղային անմխիթար վիճակում են հայտնվել, որի հետևանքով նրանց շարքերում հոսունություն է սկսվել։ Գրեթե նույն պատճառով խստագույնս նոսրացել են նաև մարզվողների շարքերը, ասել է թե նվազել է մասսայականությունը, հանգամանք, որը նաև վարպետության հետընթացի հիմնական պատճառներից է։ Եւ սակայն, ինչպես ասում են, ռակետային մարզաձևերը սիրված են Հայաստանում։ Այս առումով բացառություն չէ նաև բազմինտոնը։ Այդ դիտարժան և դինամիկ մարզաձևի հետագա ճակատագիրը պետք է որ հոգա մարզական մեր կազմակերպությունների համապատասխան աշխատակիցներին, գործիչներին։ Ենթադրում ենք, որ մարզաձևի հանդեպ ուշադրության ու շահագրգռության դեպքում, կարճ ժամանակամիջոցում, հանրապետությունում վերստին կանեն շնորհալի վարպետներ և նրանք, ինչպես համոզված ենք արդեն, հաջող մրցելույթներ կունենան միջազգային պատասխանատու մրցումներում, բարձր կպահեն Հայաստանի մարզական դրոշի պատիվը։ Իսկ այդ ամենը ևս պարտադիր է, մանավանդ, որ բազմինտոնը մասսայականացնելու, զարգացնելու համար առանձնապես մեծ ծախսեր չեն պահանջվում։ Հիշենք նաև, որ մարզաձևը օլիմպիական է և կարևոր այդ մարզահանդեսում պատվավոր ունենալը մեծ պատիվ է ցանկացած երկրի համար։ Ահա թե ինչու Հայաստանում բազմինտոնի ամուր հիմքեր ստեղծելու համար պետք է կատարվեն գործնական քայլեր։

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Լարվածությունը չի թուլանա

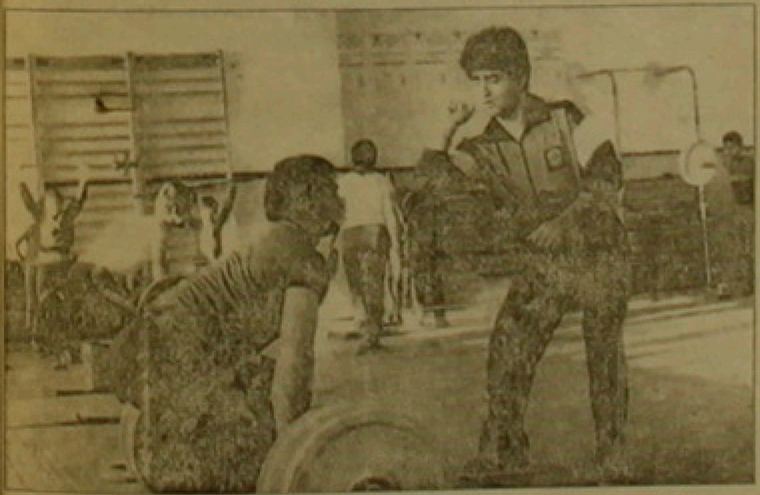

Մրցաշրջանի ուսումնամարզական առաջին հավաքն է սկսել Հայաստանի ծանրամարտի հավաքականը։ Ամեն օր, 20 մարզիկներ, փաստակավոր մարզիչ Վահան Բիչախչյանի գլխավորությամբ, «Սպարտակի» մասնագիտացված դահլիճում, ակտիվ մարզումների են մասնակցում։ Տղաների ընդհանուր մարզավիճակը, մեղմ ասած, բավարար չէ։ Պատճառը հասկանալի է. ցրտի հետևանքով չեն գործում շատ մարզադահլիճներ։ Բայց և հապաղել չի կարելի, չէ՞ որ առջևում լուրջ փորձություններ են սպասվում մեր դյուցազուններին։ «Տղաները սկսել են միանգամից կրելու մեծ ծանրաբեռնվածություն,- զրույցի ժամանակ ասաց ՀՀ սպորտվարչության ծանրամարտի ավագ մարզիչ Վլադիմիր Կիզյանը,- և դա տևական բնույթ է կրելու։ Իհարկե շուտով մարզումներում մեծ տեղ կհատկացվի նաև հատուկ մասնագիտական պատրաստականության բարելավմանը։ Ըստ ամենայնի ընդհանուր լարվածությունը չի թուլանա ամբողջ մրցաշրջանում։ Մարտի առաջին շաբաթվա ընթացքում ծանրորդները Երևանում կմասնակցեն հանրապետության առաջնությանը։ Աչքի ընկածները այնուհետև ձեռնամուխ կլինեն Եվրոպայի առաջնության նախապատրաստությանը, որին կհաջորդեն միջազգային կարևոր մյուս մրցաշարերը։ Այսքանը՝ փորձառու վարպետների համար։ Իսկ երիտասարդները, հանրապետական ստուգատեսից հետո, կնախապատրաստվեն ամռանը Իրանում անցկացվող մրցաշարին»։

Տեղեկացանք նաև, որ կազմակերպչական շատ հարցեր դրական լուծում են ստացել։ Սա հույս է ներշնչում, որ մեզանում առկա ընդհանուր ճգնաժամի պայմաններում նույնիսկ մրցահարթակի մեր «դյուցազունները» հաջող մրցելույթներ կունենան և կշարունակեն ծանրամարտի հայկական դպրոցի բարի ավանդույթները։

Յ. Ա.

ՖՈՒՏԲՈԼ

Երկու հայ մրցավարների շնորհվեցին ՖԻՖԱ-ի կարգեր

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիան, ինչպես հայտնի է, անցյալ տարի Հայաստանի ութ մրցավարների [illegible] զինվոր, [illegible] ՖԻՖԱ-ի մրցավարի կարգեր և [illegible]. [illegible] ստացված հեռագրի համաձայն, մեր մրցավարներից ևս երկուսը արժանացան ՖԻՖԱ-ի [illegible] մրցավարի կոչման։ Նոր կոչումները ստացել են երևանցի [illegible] և կապանցի [illegible]։

ԴԱՀՈՒԿԱՎԱԶՔ

Հայաստանի դահուկորդների մեկնարկները Ծաղկաձորում

ԾԱՂԿԱՁՈՐ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ծաղկաձոր էին հրավիրվել Երևանի, Գյումրիի, Վանաձորի, Աշոցքի և Հրազդանի ուժեղագույն դահուկորդները։ Ընդհանուր թիմային հաղթանակ տարան հյուրընկալողները՝ հրազդանցիները։ Այդ հաջողությունը պայմանավորվում է անհատական մրցաձևերում ձեռք բերված նվաճումներով։

Գովեստի է արժանի հատկապես Լյուսինե Հովհաննիսյանը, որը հավասարը չունեցավ թե 5 և թե 10 կիլոմետր տարածությունների ազատ ոճով դահուկավազքերում։ 5 կիլոմետրը դասական ոճով բոլորից արագ անցավ երևանցի Ազատի Բաղդոյանը։ 4x5 կմ փոխանցավազքում առաջին եռյակը բաշխվեց այսպես՝ Հրազդան, Երևան, Գյումրի։

Տղամարդկանց մրցումներում անվիճելի էր Հրաչիկ Մանուկյանի (Հրազդան), Հրաչիկ Ամիրյանի (Գյումրի) և Լեոնիդ Չիկինի (Հրազդան) առավելությունը։ Այս եռյակը նույն հերթականությամբ առաջին երեք տեղերը գրավեց 15 կմ (դասական և ազատ ոճ), ինչպես նաև ամենաերկար 30 կմ մրցատարածություններում։ 4x5 կմ փոխանցավազքում ևս լավագույն արդյունքը ցույց տվեց հրազդանցի դահուկորդների քառյակը։

ՖՈՒՏԲՈԼ. ԱՆԳԼԻԱ-96

Հայաստանի հավաքականի մրցակիցների ճամբարում

Բելգիա
23-րդ տուր

«Լա Գանտուազ»-«Գենկ»	2:3
«Բրյուգե»-«Սերենգ»	1:1
«Շառլըռուա»-«Էկերեն»	0:0
«Ստանդարտ»-ՖԿ «Բրյուգե»	0:0
«Լիրս»-«Բեվերեն»	1:0
«Լոմել»-«Մալինես»	3:0
«Անդերլեխտ»-«Մոլենբեեկ»	0:0
«Անտվերպեն»-«Լիեժ»	1:1
«Օստենդե»-«Վարեգեմ»	1:1

1. «Անդերլեխտ»	37	միավոր
2. ՖԿ «Բրյուգե»	35	
3. «Սերենգ»	31	
4. «Շառլըռուա»	30	
5. «Անտվերպեն»	29	
6. «Ստանդարտ»	25	
7. «Մալինես»	24	
8. «Լոմել»	24	
9. «Օստենդե»	24	
10. «Էկերեն»	21	
11. «Լա Գանտուազ»	20	
12. «Բեվերեն»	19	
13. «Լիրս»	19	
14. «Լիեժ»	19	
15. «Բրյուգե»	18	
16. «Մոլենբեեկ»	17	
17. «Վարեգեմ»	12	
18. «Գենկ»	10	

Իսպանիա

«Լոգրոնես»-«Տեներիֆե»	1:2
«Վալենսիա»-«Ռասինգ»	2:1
«Սելտա Վիգո»-«Ատլետիկո» Մ.	3:2
«Խիխոն»-«Օվյեդո»	0:0
«Ռեալ» Ս.-«Լա Կորունյա»	2:0
«Սևիլյա»-«Վալյադոլիդ»	3:3
«Բարսելոն»-«Ատլետիկո» Բ.	2:3
«Ռեալ» Մ.-«Օսասունա»	1:0
«Ալբասետե»-«Սարագոսա»	2:1

1. «Լա Կորունյա»	32	միավոր
2. «Բարսելոն»	28	
3. «Խիխոն»	27	
4. «Ռեալ» Մ.	27	
5. «Ատլետիկո» Բ.	26	
6. «Ալբասետե»	24	
7. «Ռեալ» Ս.	24	
8. «Սևիլյա»	23	
9. «Օվյեդո»	23	
10. «Սարագոսա»	22	
11. «Ռասինգ»	22	
12. «Տեներիֆե»	22	
13. «Վալենսիա»	22	
14. «Ատլետիկո» Մ.	20	
15. «Սելտա Վիգո»	19	
16. «Լոգրոնես»	18	
17. «Ռայո Վալեկանո»	18	
18. «Վալյադոլիդ»	16	
19. «Լերիդա»	14	
20. «Օսասունա»	13	

ԽՃԱՆԿԱՐ

Գասկոյնը զո՞հ

Անգլիայի հավաքականի կիսապաշտպան Պոլ Գասկոյնը, որը խաղում է իտալական «Լացիո» թիմում, Հռոմի խանութներից մեկում, ուր նա իր հարսնացուի հետ գնումներ էր կատարում, բռնելով հարձակվեց իրեն հետապնդող և նկարահանող լրագրողին։ Գասկոյնը ձերբակալվեց և տեղափոխվեց մոտակա ոստիկանատուն։ Սակայն շուտով ազատ արձակվեց, քանի որ լրագրողը «իրը խոսել էր» ուրիշի կյանք։

ԲԻԶՆԵՍ

«Parmalat»-ը ընդլայնում է սահմանները

«Parmalat»-ը հիմնվել է 1961 թ. Պարմայում (Իտալիա)։ Ներկայումս ունի 9000 աշխատակիցներ։ Զբաղվում է կաթի և կաթնամթերքի, հյութերի և զանազան ուտեստների արտադրությամբ և վաճառքով։ 1993 թ. եկամուտը կազմել է 2.800 միլիարդ իտալական լիրա։ 1994 թ. սպասվում է մոտ 4.000 միլիարդ լիրայի եկամուտ։

«Parmalat» կոնցեռնը հովանավորում է այնպիսի ակումբների, ինչպիսիք են «Բենֆիկա» (Պորտուգալիա), «Բոկա Խունիորս» (Արգենտինա), «Դինամո» Մոսկվա (Ռուսաստան), «Պալմեյրաս» (Բրազիլիա), «Պարմա» (Իտալիա), «Պենյարոլ» (Ուրուգվայ), «Շեկեշֆեհերվար» (Հունգարիա)։ Մոտ ապագայում ծրագրում է ընդլայնել իր հովանավորչության սահմանները դեպի Չինաստան, ԱՄՆ, Ֆրանսիա, Պորտուգալիա և արևելյան նախկին սոցիալիստական ճամբարի երկրներ։ Կոնցեռնը ցանկանում է դառնալ մի նոր ծանրքաշային համաշխարհային ֆուտբոլում, և դրա համար ունի բոլոր հնարավորությունները։

1993 թ. հունիսին Նյու Յորքի «Central Park»-ում տեղի ունեցած աշխարհահռչակ տենոր Լուչիանո Պավարոտտիի համերգը հավաքել էր մոտ 100.000 ունկնդիր, և այն մի քանի հեռուստաընկերությունների կողմից տրվեց ուղիղ եթեր, միաժամանակ բազմամիլիոնանոց հեռուստադիտողների ուշադրությանը։ Այդ շքեղ հանդիսության ետևում կանգնած էր նույն ինքը «Parmalat» կոնցեռնը։ Ահա թե ինչ հնարավորություններ ունի կոնցեռնը։

Ինչպես խոստովանեց Դոմենիկո Բարիլին «Parmalat»-ի գլխավոր տնօրենը, «ֆուտբոլը լինելով աշխարհում ամենասիրված մարզաձևերից մեկը, հաղորդակցության ամենալավ միջոցն է, և դրա շնորհիվ մեծ գովազդային ծառայություններ է մատուցում իր հովանավորներին»։

Կոնցեռնը ճնշում է իր հովանավորական կեցվածքով։ Այսպես, Հունգարիայի «Վիդեոտոն» ակումբը վերանվանվեց «Videoton-Parmalat»։ «Պալմեյրաս» ակումբը, երկու տարի հովանավորվելով «Parmalat»-ի կողմից, դարձավ Բրազիլիայի չեմպիոն։ Նույն հաջողության հասան նաև Արգենտինայի «Բոկա Խունիորսը» և Ուրուգվայի «Պենյարոլը»։

Աշխարհի 1994 թ. (ԱՄՆ) գավաթի խաղարկությունից հետո «Parmalat»-ը մտադրված է երեսը դարձնել դեպի Չինաստան։ «Երբ ճանապարհորդում էի Չինաստանով, շատ զարմացա այն բանով, որ փոքրածավալ «Daily China» թերթում կարդացի «Պարմա»-«Յուվենտուս» հանդիպման մասին։ Այն օրը, երբ Չինաստանը արթնանա, «Parmalat»-ը պետք է այնտեղ ամուր կանգնած լինի»,- ասում է Դոմենիկո Բարիլին։ «Մենք օգնում ենք մարդկությանը շփվել իրար հետ, ճանաչել և սիրել միմյանց»,- հայտարարեց կոնցեռնի տնօրենը։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրակարգ

ԵՎՐԱԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Ղարաբաղյան հակամարտության միջազգայնացումը վտանգավոր է

Երեկ Հայաստանի արտգործնախարարության մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունը՝ անդրադառնալով փետրվարի 10-ի Եվրախորհրդարանի ընդունած համաձեւ որոշմանը, մտահոգություն է հայտնել, թե Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի միջեւ արդեն մի քանի տարի շարունակվող պատերազմը միջազգային հանրությանը ներկայացվում է որպես Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ հակամարտություն: Ըստ էության, Եվրախորհրդարանի նոր որոշումը կրում է անհանգստությունների եւ կոչերի բնույթ: Ոչ մի նոր առաջարկություն չի արվում: Միակ հետեւողական կետն այն է, որ Եվրոպական միությանը ու նրա անդամ երկրներին հրավիրում է ակտիվորեն աջակցել Հայաստանում իրագործվող տնտեսական ու քաղաքական բարեփոխումների գործընթացին (TACIS ծրագրի շրջանակներում) եւ տնտեսության վերականգնմանն նպաստելով նույն ջանքերը գործադրել շրջանի մյուս երկրների նկատմամբ, մասնավորապես Ադրբեջանի, որն առավել խիստ է տուժել պատերազմի հետեւանքով: Այդ ներպատերազմում խնդրվում է առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնել էներգետիկ խնդիրներին: Տնտեսական միությանը եւ նրա անդամ երկրներին հրավիրում են ճնշում գործադրել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի վրա, որպեսզի վերջիններս գտնեն հակամարտության խաղաղ լուծման հնարավորությունը»:

Հետաքրքիրն այն է, որ այս փաստաթղթում անհանգստություն է հայտնվում «հակամարտության միջազգայնացման վտանգից» եւ նշում դիտորդներին «հրավիրում է ձեռնպահ մնալ հակամարտող կողմերին որեւէ ռազմական օգնություն ցույց տալուց»: Ի դեպ, վերը նշված մեջբերումը, այդ տիպի հակամարտության նկատմամբ Տնտեսական միության անհետ դիրքորոշման մեջ էությունը: Իհարկե, կոչեր են արվում նաեւ Հայաստանի ու Ադրբեջանի հարեւան բոլոր պետություններին, մասնավորապես Թուրքիային «թույլ տալու այս երկու երկրների համար նախատեսված բարիքների ազատ հոսքը»:

Եւ ամենակարեւոր հայտարարությունն այն է, թե Եվրախորհրդարանը վերահաստատում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության սկզբունքը:

Այսմանից հետո ինչ արժեք կարող է ունենալ նման որոշումը, մանավանդ որ հենց Եվրախորհրդարանը նման միջազգայնացումը համարում է վտանգ:

ԲԱՔՈՒ

Փաստաթուղթ Նախիջեւանի սոցիալ-տնտեսական խնդիրների մասին

ԲԱՔՈՒ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԹՈՒՐԱՆ-ՆՈՒՐԻ: Այս տարի Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետությանը Իրանից կտրամադրվի 200 մլն. կիլովատ ժամ էլեկտրաէներգիա:

– Դա նախատեսված է Ադրբեջանի նախարարների կաբինետի «Նախիջեւանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական զարգացման հիմնախնդիրների լուծման անհետաձգելի միջոցառումների մասին» 1994 թ. փետրվարի 10-ի որոշմամբ, որտեղ թվարկված է ինքնավար հանրապետության սոցիալ-տնտեսական առաջնային միջոցառումների ցանկը:

Ըստ որոշման, համապատասխան կազմակերպություններին հանձնարարված է իրանական կողմի հետ ճշտել Բաքվի եւ Նախիջեւանի միջեւ օդափոխադրումների վերականգնման հնարավորությունը:

Պլանավորվում է նաեւ Իրանի հետ բանակցություններ սկսել Խոյ-Ջուլֆա գազատարի կառուցման շուրջ:

Որոշումը նախատեսում է առաջնահերթ կարգով Նախիջեւանին ապահովել գյուղատնտեսական տեխնիկայով, պահեստամասերով, հանքային պարարտանյութերով եւ պարենային ֆոնդով:

Արտահանվածության պետական կոնցեռնին հանձնարարված է հատուցել 1993 թվականի հունվար-փետրվար ամիսներին տեղական սառնամանիքների հետեւանքով անհատական տնտեսություններին հասցված վնասը: ■

ԵՐԵՎԱՆ

Ապօրինի լարանցումների դեմ ծավալվելու է պայքար

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանի քաղաքապետի փետրվարի 14-ի խորհրդակցությունում քաղաքապետ Վահագն Խաչատրյանը հայտնեց, որ Կոմիտաս 28 ա, Վրացական 17, Վարդանանց 26 հասցեներում էլեկտրամատակարարումը խիստ վատ է, միեւնույն ժամանակ նշեց, որ «Երեւանէլեկտրացանցի» 1, 3, 8 բաժինների անբավարար աշխատանք են, եւ բնակարաններում էլեկտրամատակարարումը շուրջօրյա է: Ըստ Երեւանի քաղաքապետի լրատվական կենտրոնի տնօրեն Մարեն Վարդանյանի, քաղաքապետը կարգադրել է անցկացնել հիմնովին ստուգումներ լույսը եւ պատժել մեղավորներին: Քաղաքապետը հանձնարարեց նաեւ ամենախիստ պայքար ծավալել ապօրինի լարանցումների դեմ, որոնց հետեւանքով տուժում է ոչ միայն սոցիալական անհավասարությունը, այլեւ փչանում եւ նյութական արժեքների ոչնչացում: ■

Եղանակը Հայաստանում

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ժիրինովսկուն հիշեցրին իր կապերը սիոնիստների հետ

1980 թ. Վլադիմիր Ժիրինովսկին Մոսկվայի հրեական կազմակերպության ակտիվիստներից էր: Այդ մասին Իսրայելում լույս տեսնող ռուսալեզու «Նովոստի նեդելի» թերթը վկայակոչելով, լատվիական «Դիենե» թերթին հաղորդեց իսրայելցի թղթակից Ռոբերտ Կաղյանը: 1988 թ. որպես իրավաբան Վլադիմիր Ժիրինովսկին եռանդագին մասնակցում էր հրեական մշակութային ընկերության կանոնադրության մշակմանը, որն ստեղծում էին խորհրդային իշխանությունները որպես հրեական անկախ շարժման այլընտրանք: Բացի դրանից, Մոսկվայում սիոնիստական շարժման եռանդուն մասնակիցներից մեկը՝ այժմ Իսրայելում գտնվող Յուլի Կոսարեւսկին վերհիշել է, որ Ժիրինովսկու հետ մեկտեղ ինքը ընտրված է եղել հրեական սիոնիստական կազմակերպության ժողովներից մեկի նախագահությունում:

Ադրբեջանի դեսպանը մեկնեց Լոնդոն

ԲԱՔՈՒ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԽԱԲԱՐ-ՍԵՐՎԻՍ ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մեծ Բրիտանիայում Ադրբեջանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Մահմուդ Մամեդ Կուլիեւը փետրվարի 12-ին մեկնեց Լոնդոն: Ինչպես հայտնեց ինքը՝ Կուլիեւը, իր կողմից Մեծ Բրիտանիայի թագուհուն հավատարմագրերի հանձնման ժամկետներն անհայտ են թագուհու առաջիկա արտասահմանյան շրջագայության պատճառով: Դեսպանը նշեց, որ Լոնդոնում Ադրբեջանի դեսպանության բնականոն գործունեության համար առայժմ պայմաններ չեն ստեղծված, քանի որ դեսպանատունը չունի հարկաբաժին, իսկ աշխատակիցների կազմը թերի է:

Ճապոնիայի դիրքորոշումը

ՏՈԿԻՈ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայի վարչապետ Մ. Հոսոկավան այսօր հայտարարել է, որ Տոկիոն հոժարակամ, միակողմանի կարգով մտադիր է նախապատրաստել եւ իրականացնել ԱՄՆ-ի հետ ունեցած առեւտրում 50 միլիարդ դոլլարի հասնող դրական հաշվեկշռագրերի կրճատման ծրագիրը: Ելույթ ունենալով կառավարող կոալիցիայի ղեկավարների հետ կայացած կառավարության խորհրդակցության ժամանակ, հաղորդում է Կիոդո Կացին գործակալությունը, Ճապոնիայի վարչապետը սահմանել է դեռեւս գոյություն չունեցող ծրագրի իրականացումն սկսելու ժամկետը՝ այս տարվա հուլիսը, երբ Նեապոլում կբացվի արդյունաբերապես զարգացած յոթ առաջատար երկրների պետությունների եւ կառավարությունների ղեկավարների հերթական հանդիպումը:

ՓԱՐԻԶ

Նավթի արտադրությունը կայունացել է

ՓԱՐԻԶ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 1994 թ. հունվարին նավթ արտահանող պետությունների կազմակերպության անդամ երկրներում նավթի արտադրությունը փաստորեն մնացել է նախորդ երեք ամիսների մակարդակի վրա եւ կազմել օրական 24,77 միլիոն բարել, հաղորդվում է միջազգային էներգետիկ գործակալության Փարիզում հրապարակված ամենամսյա տեղեկության մեջ: Այդուհանդերձ, 1993 թ. նոյեմբերից հավասարակշռային շուկային այդ երկրների նավթի մատակարարումները փոքր-ինչ գերազանցում են անցյալ տարվա սեպտեմբերին իրենց համար սահմանված օրական 24,52 միլիոն բարելի սահմանաքանակը: Կազմակերպության անդամ երկրներում, գործակալության տվյալների համաձայն, նավթի արտադրությունը այս տարվա հունվարին փոքր-ինչ կրճատվել է նախորդ ամսվա համեմատությամբ, օրական 41,23 միլիոնից իջնելով 40,99 միլիոն բարելի:

Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններում նավթահանույթն ընդհանուր առմամբ կրճատվել է, 1993 թ. դեկտեմբերի օրական 7,4 միլիոնից 1994 թ. հունվարին իջնելով 7,29 միլիոն բարելի, այդ թվում Ռուսաստանում՝ համապատասխանաբար 6,43 միլիոնից իջնելով 6,35-ի: Միաժամանակ հունվարի առաջին կեսին զգալիորեն ընկել է Ռուսաստանից այդ վառելիքի արտահանումը: Փորձագետները դա բացատրում են վարչարարական պատճառներով. տարեվերջին ընկերությունները պետք է արտաքին տնտեսական կապերի նախարարությունում նորոգեն արտահանման թույլտվությունները, բայց ինչպես հայտնի է, հունվարի առաջին կեսին շատ են տոնական օրերը: Հունվարի կեսերին Ռուսաստանի միայն 45 ընկերություն էին նոր թույլտվություն ստացել եւ վերսկսել արտահանման գործունեությունը:

Միջազգային էներգետիկ գործակալության զեկուցագրում նշվում է եւս մեկ կարեւոր գործոն, որն ազդում է նավթի համաշխարհային շուկայի իրավիճակի վրա: Չինաստանը, որը 1993 թ. նավթի տրանզիտն ավելացրել է 9 տոկոսով, 60-ական թթ. ի վեր առաջին անգամ դարձել է այդ էներգակիրի ներմուծող:

Հյուսիսամերիկյան երկրներում ցրտերի պատճառով նավթի պահանջարկի աճը հանգեցրել է այն բանին, որ այս տարվա հունվարին համաշխարհային շուկայում նավթի գները բարձրացել են: Այսպես, հունվարի վերջերին բրենտ տեսակի նավթի մեկ բարելի գինն աճել էր 2,5 դոլլարով: ■

ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

«ՀԱՅԱՍ»

ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ Է

անշարժ գույքի գործառնության հուսալի եւ շտապ կատարում:

Բնակարանների եւ օֆիսների առ եւ վաճառք, վարձակալություն, ձեւավորում:

Օֆիսների դիզայն եւ վերանորոգում:

Հասցեն Երեւան, Կասկադ, Թամանյան 1/1
Հեռախոսներ 52-78-07, 56-10-38

ARINA

airtours

ՏԻԿՆԱՅՔ ԵՎ ՊԱՐԲՆԱՅՔ

«Հայկական ավիաուղիներ» ավիաընկերության «Էյր տուրս» ճամփորդական գրասենյակն ամեն երկուշաբթի իրականացնում է ուղիղ ավիաչվերթներ դեպի Կրակով: Ցանկացողների համար կազմակերպվում է նաեւ շրջագայություն Կրակովից Բռատիսլավա (Սլովակիա):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ

Մարտի 3-ին «Էյր տուրս» ճամփորդական գրասենյակը կազմակերպում է ավիաչվերթ Երեւան-Քիշ (Իրանական կղզի Պարսից ծոցում, ազատ տնտեսական գոտի):

Զբոսաշրջիկները կտեղավորվեն հարմարավետ առանձնատներում, կճաշակեն պարսկական խոհանոցի համադամ կերակուրները, կայցելեն Քիշի բազմաթիվ արեւելյան եւ եվրոպական շուկաներն ու խանութները, որոնք իրենց բազմազանությամբ եւ էժանությամբ մրցակցում են աշխարհի ամենաէժան շուկաների հետ:

Մեր գրասենյակում դուք կարող եք ձեռք բերել նաեւ Յալթա-Ստամբուլ ծովային ճամփորդության ուղեգրեր:

Օգտվեք «Էյր տուրս» ճամփորդական գրասենյակի ծառայություններից եւ հաջողությունը միշտ կուղեկցի Ձեզ:

ՀԱՍՑԵՆ ՊԱՐՈՆՅԱՆԻ 43, ՀԵՌ. 53-05-11, 53-39-22:

ARINA

41 կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1094. Ստորագրված է տպագրության 15. 02. 1994. Գինը 100 ռուբլի

digitised by A.R.A.R.@